

**UNIVERSITETI I PRISHTINËS
"HASAN PRISHTINA"
FAKULTETI I EDUKIMIT**

Rr. Agim Ramadani, Fakulteti i Edukimit, 10 000 Prishtinë, Republika e Kosovës
Tel: +383 38 229 201 • E-mail: edukimi@uni-pr.edu • edukimi.uni-pr.edu

---

Universiteti i Prishtinës "Hasan Prishtina" Fakulteti i Edukimit

Programi i studimit:

MA Master i Mësimdhënies Lëndore (me specializim)

Specializimet:

Mësimdhënia e Matematikës

Mësimdhënia e Fizikës

Mësimdhënia e Kimisë

Mësimdhënia e Biologjisë

Mësimdhënia e Historisë

Mësimdhënia e Gjeografisë

Mësimdhënia e Teknologjisë dhe TIK-ut

Mësimdhënia e Gjuhës dhe Letërsisë Shqipe

Niveli i studimeve:

Master

Numri i kredive:

120 ECTS

Akredituar për periudhën:

1 Tetor 2021 - 30 Shtator 2024

PËRMBAJTJA

1. QËLLIMI DHE PROFILI I PROGRAMIT TË STUDIMIT	4
2. REZULTATET E TË NXËNIT TË PROGRAMIT	4
3. PËRSHKRIMET E KURSEVE	5
4. SPECIALIZIMI NË MATEMATIKË.....	12
4.1. Qëllimi i Specializimit	12
4.2. Rezultatet e specializimit	12
4.3. Përmbajtja e programit.....	14
4.4. Përshkrimet e kurseve	15
5. SPECIALIZIMI NË FIZIKË	19
5.1. Qëllimi i Specializimit	19
5.2. Rezultatet e specializimit	19
5.3. Përmbajtja e programit.....	21
5.4. Përshkrimet e kurseve	22
6. SPECIALIZIMI NË KIMI	26
6.1 Qëllimi i Specializimit	26
6.2. Rezultatet e specializimit	26
6.3. Përmbajtja e programit.....	28
6.4. Përshkrimet e kurseve	29
7. SPECIALIZIMI NË BIOLOGJI	34
7.1. Qëllimi i Specializimit	34
7.2. Rezultatet e specializimit	34
7.3. Përmbajtja e programit.....	36
7.4. Përshkrimet e kurseve	37
8. SPECIALIZIMI NË HISTORI.....	41
8.1. Qëllimi i Specializimit	41
8.2. Rezultatet e specializimit	41
8.3. Përmbajtja e programit.....	43
8.4. Përshkrimet e kurseve	44
9. SPECIALIZIMI NË GJEOGRAFI.....	48

9.1. Qëllimi i Specializimit	48
9.2. Rezultatet e specializimit	48
9.3. Përmbajtja e programit	50
9.4. Përshkrimet e kurseve	51
10. SPECIALIZIMI NË TEKNOLOGJI DHE TIK	55
10.1. Qëllimi i Specializimit	55
10.2. Rezultatet e specializimit	55
10.3. Përmbajtja e programit	57
10.4. Përshkrimet e kurseve	58
11. SPECIALIZIMI NË GJUHË DHE LETËRSI SHQIPE	63
11.1. Qëllimi i Specializimit	63
11.2. Rezultatet e specializimit	63
11.3. Përmbajtja e programit	65
11.4. Përshkrimet e kurseve	67

1. QËLLIMI DHE PROFILI I PROGRAMIT TË STUDIMIT

Qëllimi i përgjithshëm i programit Master në Mësimdhënie lëndore është që të avancojë më tutje kompetencat moderne të mësimdhënies dhe të praktikës pedagogjike, krahas atyre akademike, duke marrë për bazë edukimin paraprak dhe nevojat e secilit profil të mësimdhënies lëndore. Qëllimi kryesor i këtij programi është të sigurojë arsim thelbësor për përgatitjen e mësimdhënësve lëndor. Përmes këtij programi, studentët do të fitojnë njohuri të mësimdhënies bashkëkohore, do të zhvillojnë aftësitë dhe kompetencat e tyre për të lidhur përmbajtjen e lëndës me ato të fushave të tjera kurrikulare, problemet në jetën e përditshme, pedagogjinë efektive dhe praktikës reflektuese.

Misioni i programit Master në mësimdhënien lëndore është në përputhje me deklaratën e përgjithshme të misionit të Fakultetit. Misioni i programit është të sigurojë një program cilësor për përgatitjen dhe trajnimin e vazhdueshëm të mësimdhënësve të ardhshëm lëndor me njohuri rreth lëndës përkatëse dhe aftësi për ta zbatuar atë në mënyra të përshtatshme pedagogjike.

2. REZULTATET E TË NXËNIT TË PROGRAMIT

Janë të definuara në mënyrë specifike për secilin specializim.

3. PËRSHKRIMET E KURSEVE

Përshkrimi për kurset e përgjithshme

TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS (O)

Kursi ofrohet për të promovuar bazën historike, filozofike e pedagogjike të procesit të nxënit dhe të mësimdhënies. Përmes këtij kursi ofrohen njohuri e shkathtësi themelore përkitazi me kompleksitetin e procesit të të nxënit, bazën filozofike, e sociale të të nxënit, teoritë e të nxënit: teoria bihevoriste, kognitiviste, sociale, konstruktiviste, holistike, humaniste, teoria e procesimit të informacionit etj., stilet e të nxënit: autitiv, vizuel, kinestetik, global, kronologjik, intuitiv, reflektiv etj. Studentët do të kenë mundësinë të analizojnë teoritë dhe qasjet kryesore kurrikulare dhe efektet e tyre në procesin e të nxënit dhe mësimdhënies së suksesshme dhe të promovojnë zhvillimin e të menduarit kritik dhe kreativ.

PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME (O)

Përmes këtij kursi synohet që studentët të njoftohen me konceptet bazë të psikologjisë, siç janë shkollat e ndryshme të psikologjisë, metodologjitë e studimit dhe me fushat e veprimtarisë të saj. Në anën tjetër, do të sqarohen bazat biologjike të cilat përbëjnë dhe sqarojnë perceptimet, vëmëndjen, të mësuarit dhe kujtesen ndër tjera procese bazike. Sqarimi dhe ndërlidhja e fenomeneve psikologjike mbi realitetin dhe mjedisin më të cilin njeriu ndërvepron do të jenë çështje të cilat do të ofrojnë një njohuri më koncize rreth ndodhive jetësore. Përpunimi i informatave si një dukuri shumë e rëndësishme e cila ndikon rëndë në funksionimin e individit, lidhur me konceptin e inteligjencës do të shtjellojnë disa nga permisat e interpretimit të realitetit. Përveç, funksionimit normal të proceseve kognitive, do të shpjegohen edhe disa procese anormale, shkaktaret e tyre si dhe forma e identifikimit të çrregullimeve të mundshme, qoftë sepse janë rrjedhojë e një procesi afunksional organik qoftë sepse kanë shkaktarë të jashtëm, ndodhitë jetësore, stresi, apo konsumimi i disa sustancave të caktuara.

METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM (O)

Ky kurs bene te mundur njohjen/kuptueshmerine e metodave te hulumtimit ne arsim, kurs ky i dizajnuar per te njohur dhe realizuar hulumtime te natyres sasiore dhe cilesore. Në fokus të veçantë do të jetë aftësimi për planifikim të projektit të hulumtimit me tërë elementet e tij, duke u përqendruar në çështjen e formulimit të pyetjeve hulumtuese, si dhe përkufizimet e qarta operative me qëllim që puna jonë si hulumtues të jetë e kuptueshme dhe e vlefshme. Ky proces studimor bëhet më domethënës me njohjen e kampionëve, që është e domosdoshme të përvetësohet mirë nga studentët në mënyrë që hulumtimi të arrijë vlerën shkencore. Njohuritë e tyre do të zgjerohen edhe më shumë me njohjen e teknikave të rëndësishme për mbledhjen e të dhënave. Kursi do u mundësoj studentëve jenë në gjendje të përfshihen në punë ndërvepruese dhe reflektuese, në mënyrë që t'u ndihmojë atyre të kuptojnë më thellë çështjet e metodologjike.

SHKRIMI AKADEMIK (Z)

Kursi Shkrimi akademik ngërthen mësimin dhe studimin teorik dhe praktik të formave themelore të shkrimit akademik dhe funksional-profesional, njohjen dhe aplikimin e kategorive themelore të

shkrimet akademik, si eseja, seminari, punimi i diplomës, disertacioni, por edhe letra, telegrami, kumtesa, relacioni, njoftimet (qarkoret), jetëshkrimi (CV-ja), kërkesa dhe procesverbali.

KOMUNIKIMI NË ARSIM (Z)

Kursi është i dizajnuar të trajtoj problemin e komunikimit në aspektin teorik dhe atë praktik. Komunikimi në arsim trajton çështjet si: procesi i komunikimit, komunikimi efektiv, parimet për komunikim të efektshëm, komunikimi kompetent, barrierat për komunikim efektiv, komunikimin interpersonal dhe komunikimin në grup të vogël, shkathtësitë e të dëgjuarit, komunikimi verbal dhe joverbal (nga perspektiva e nxënësit dhe mësimitdhënësit). Në këtë kurs trajtohen edhe faktorë të cilët ndikojnë në komunikimin në arsim dhe shkathtësitë e nevojshme për të krijuar një komunikim të efektshëm në procesin e edukimit, duke përfshirë këtu edhe komunikimin kolegjal me mësimitdhënës dhe administratën në shkollë si dhe komunikimin e jashtëm si për shembull identifikimi i strategjive të efektshme të komunikimit shkollë-prindër si strategjitë e përmirësimit të arritjeve të nxënësve dhe zhvillimit të shkollës. Kursi gjithashtu trajton edhe aspektet e zhvillimit të komunikimit dhe bashkëpunimit të shkollës me komunitetin e gjërë.

SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM (O)

Kursi synon që të zhvillojë në mënyrë teorike dhe praktike njohuritë lidhur me konceptet dhe llojet kryesore të Teknologjive të reja të Edukimit dhe atyre të Internetit për mbështetje të mësimitdhënies dhe procesit të të nxënësit. Kursi shtjellon konceptet multimediale dhe interaktive në mjedise të reja të mësimitdhënies dhe të të nxënësit. Kursi fokusohet në aftësimin teorik dhe praktik të studentëve për të shfrytëzuar: teknologjitë për mësimitdhënie dhe të nxënës aktiv, TIK-un si medium dhe vegël mbështetëse për praktikën inkluzive, platformat për mësimitdhënie, simulatorët e ndryshëm për realizimin e eksperimenteve dhe animacioneve kompjuterike në edukim, teknologjitë e bashkëpunimit të mbështetura nga kompjuteri, teknologjitë për vlerësim, teknologjitë e të nxënës elektronik në kontekst, si dhe teknologjitë për krijimin e materialeve interaktive që mundësojnë mësimitdhënie dhe të nxënës interaktiv. Studentët poashtu mësojnë se si t'i vlerësojnë Teknologjitë e Edukimit dhe ato të Internetit për nga aspekti i ngritjes së performancës së mësimitdhënies dhe të nxënës për të mbështetur të menduarit kritik, kreativitetin, inovacionin, monitorimin dhe aktivitetet mësimore në një perspektivë gjithëpërfshirëse.

PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE (O)

Kursi trajton aspektet e lidhura me aspektin personal të nxënësit kundrejt mësimit si motivacioni dhe shtytja për nxënie. Nga këndvështrimi i teorisë së procesimit të informacionit ku nxënës është në qender të vëmëndjes, do të trajtohen edhe metodat psikologjike bashkëkohore mbi përpunimin e të dhënave lidhur me nxënien, rëndësia e njohurive paraprake, mënyra aktuale e të mësuarit dhe ndërlihdja mes tyre si proces i suksesshëm për përvetësimin e njohurive dhe ruajtjen e tyre afatgjatë. Në psikologjinë e zbatuar në kontekstin mësimitdhënie/ mësimitnxënie luajn rol kyq teknikat e ndryshme të nxënies lidhur me procesin e kushtëzimit operant, andaj do të shpjegohen brenda kursi ashtu si dhe mënyra e zbatimit të tyre për ngritje të efektivitetit dhe efikasitetit të procesit nxënës. Kursi po ashtu trajton edhe aspektet e ndërtimit të raporteve të rëndësishme mes biologjisë dhe psikologjisë për të arritur e shpjeguar më së miri sjelljen dhe kognicionin njerëzor.

POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI (Z)

Kursi ofron mundësi për studentët të njihen me ciklin e zhvillimit të politikave arsimore si dhe me politikat aktuale në fuqi si dokumente kurrikulare, strategjitë dhe politikat e ndryshme të standardeve të mësimdhënies si licencimit i mësimdhënësve, orientimet e kurrikulës shkollore, standardet e performancës së drejtorëve të shkollave etj. Kursi gjithashtu ofron mundësi për studentët të njihen me dokumentet kryesore legjislative në sistemin e arsimit në Kosovë si ligjet e arsimit dhe udhëzimet e ndryshme administrative që rregullojnë aspekte të ndryshme të funksionimit të sistemit arsimor në Kosovë.

MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR (Z)

Në kuadër të këtij kursi fillimisht trajtohen tema që kanë të bëjnë me të kuptuarit, arsyeshmërinë e mësimdhënies së diferencuar dhe rolin e mësimdhënësit në zbatimin e mësimin të diferencuar. Në pjesën tjetër, trajtohen tema që kanë të bëjnë me modalitetet e diferencimit: diferencimi i përmbajtjes, diferencimi i procesit dhe diferencimi i produktit (rezultatit), pastaj menaxhimin e klasave të diferencuara, mjedisi i të nxënësve, strategjitë e mësimdhënies për mësimin e diferencuar, si dhe planifikimi i mësimdhënies për klasat e diferencuara duke përfshirë edhe punën me nxënësit e talentuar. Kursi adreson mësimin e diferencuar apo individualizuar jo vetëm nga perspektiva e integritetit dhe inkluzionit por edhe nga perspektiva e qasjes së mësimdhënies me nxënës në qendër.

UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM (Z)

Kursi adreson aspektet të udhëheqjes dhe menaxhimit të shkollës duke përfshirë teorinë dhe stilet e ndryshme të menaxhimit dhe udhëheqjes si dhe aspekte të menaxhimit të shkollës si institucion. Kursi adreson dimensionet e një shkolle cilësore dhe atributet e një udhëheqësi të mirë dhe ndikimi i tij/saj në performancën dhe zhvillimin e shkollës si organizatë. Kursi adreson edhe aspektet e ndryshimeve në arsim duke përfshirë ndërlikuesit e reformës arsimore me rolin e drejtorit si dhe qasjen sistematike ndaj realizimit të ndryshimeve dhe reformave në arsim. Studentët do të ekspozohen ndaj sfidave dhe mundësive të realizimit të reformës arsimore duke u mbështetur në teorinë dhe përvojat e mira ndërkombtare si dhe do të analizojnë gjendjen aktuale të reformës arsimore në Kosovë dhe rrugën që duhet të ndiqet.

FILOZOFI E EDUKIMIT (O)

Në pjesën e parë të kursit ofrohen përmbajtje thelbësore për historikun e edukatës, filozofinë esencialiste dhe ekzistencialiste, filozofinë progresiviste dhe pragmatiste, konstruktivizmin si dhe rrymat e tjera filozofike që formësojnë bazën e funksionimit të arsimit. Në pjesën e dytë ofrohen përmbajtje për rëndësinë e edukimit në formimin e individit dhe të shoqërisë, për tiparet e sistemit arsimor demokratik, për edukimin demokratik, edukimin global, edukimin për paqë dhe tolerancë, edukimin për qytetari demokratike, për misionin dhe tiparet e mësuesit të shkollës bashkëkohore, për rolin e shkollës në orientimin e të rinjëve në profesione të dëshirueshme. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje thelbësore për çështjet e përgjithshme të pedagogjisë sistematike, përkatësisht për komponentet e edukatës fizike-shëndetësore, intelektuale, morale, estetike e punuese.

PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV (O)

Kursi ofron njohuri të avancuara nga fusha e edukimit inkluziv. Në këtë kurs trajtohen tema që kanë të bëjnë me përkufizimet bashkëkohore të edukimit inkluziv, filozofinë e edukimit inkluziv, format e inkluzionit në vende evropiane e më gjerë, nxënësit me nevoja të vecanta, dëmtimet e natyrave të ndryshme: në të dëgjuar, në të parë, prapambetje mendore, vështirësi në komunikim, vështirësi emocionale dhe në sjellje. Kursi ofron mundësi të debatimit të problemeve, të sfidave dhe tendencave të edukimit inkluziv në vende të ndryshme të botës duke i ndërlidhur me kontekstin kosovar. Gjithashtu, zhvillohen shkathtësi të planifikimit të suksesshëm dhe të zbatimit parimeve, strategjive të edukimit inkluziv të cilat shpijnë në drejtim të krijimit të një klase, një mësimitdhënësi një shkollë dhe një sistemi arsimor inkluziv.

VLERËSIMI NË ARSIM

Kursi shqyrton aspektet dhe praktikat e vlerësimit që influencojnë cilësinë e mësimitdhënies dhe reformën në shkollë në përgjithësi. Në mënyrë më të theksuar, kursi adreson aspektet e planifikimit dhe realizimit të vlerësimit të sipas qasjes së bazuar në kompetenca në kuadër të reformës kurrikulare në Kosovë. Kursi adreson edhe aspektet tjera të vlerësimit si: natyra dhe qëllimet e vlerësimit, ndërlidhja e vlerësimit me mësimitdhënien, llojet e vlerësimit. Për më shumë, kursi trajton në hollësi edhe llojet e ndryshme të vlerësimit si vlerësimi i vazhdueshëm, vlerësimi për të nxënë (formativ) dhe vlerësimi i të nxënës (përmbledhës) si dy koncepte që formësojnë vlerësimin që i bëjnë mësimitdhënësit nxënësve ndërsa nga aspekti praktik kursi ekspozon nxënësit ndaj metodave të ndryshme të vlerësimit si: vlerësimi i bazuar në portfolio, vlerësimi i punimeve të shkruara, testet dhe cilësia e tyre etj. Përveq kësaj, kursi adreson edhe aspektet sistematike të vlerësimit si vlerësimet e jashtme kombtare dhe vlerësimi i programeve.

EDUKIMI PËR ZHVILLIM TE QËNDRUESHËM

Nevoja për zhvillim të qëndrueshëm është ndër sfidat e shoqërisë njerëzore sot përfshirë shoqërinë kosovare. Kursi ofron njohuri teorike për zhvillimin e qëndrueshëm si koncept zhvillimor global dhe shkathtësi praktike për zhvillimin e edukimit për zhvillim të qëndrueshëm. Kursi do zhvilloj kompetencat për të zbatuar strategji bashkëkohore të të nxënës për qëndrueshmëri si: qasja holistike, të menduarit sistemik dhe kritik, të nxënës me hulumtim, mësimitdhënien e integruar, pjesëmarrjen në vendimmarrje si qytetar aktiv dhe të përgjegjshëm.

TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM

Kursi adreson aspektet e ndryshme të zhvillimeve të fundit në sistemin arsimor në nivel ndërkombtar dhe më veçant në sistemin arsimor në Kosovë. Një nga temat kryesore është ndryshimi i vazhdueshëm i rolit të mësimitdhënësit në krijimin shoqëror post-moderne dhe kohët e globalizimit. Gjithashtu, kursi adreson edhe zhvillimet aktuale në decentralizimin e kompetencave të sistemit të arsimit dhe fuqizimin e autonomisë së shkollave dhe rolit të mësimitdhënësit si dhe konceptin e krijimit të shoqërisë së dijes. Kursi poashtu adreson edhe tendencat e zhvillimit të mësimitdhënies dhe mësimit elektronik si dhe tendencat e përafërimit të standardeve të sistemeve të arsimit me politikën dhe standardet e Bashkimit Europian dhe më gjërë.

VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË

Ky kurs trajton gjendjen e vështirësive në të nxënë, çështje kjo e njohur dhe e pranuar tashmë në përmasa të gjera e cila çon drejt vështirësive serioze në të nxënës shkollor dhe shpesh edhe në jetën e mëvonëshme të të rriturit. Kursi ofron njohuri teorike dhe shkathtësi praktike për të kuptuarit e

drejtë të natyrave të ndryshme të vështirësive në të nxënë si pasojë e ngecjes së zhvillimit mendor, dëmtimeve të natyrës fizike e me theks të vecantë të vështirësive specifike në të nxënë si: disleksia, disgrafia, diskalkulia, dispraksia. Gjithashtu, ofon edhe njohuri rreth identifikimi të nxënësve me vështirësi në të nxënë dhe përpjekjet e s sfidat me të cilat ata përballen, mënyrën e adresimit më të mirë të nevojave të tyre, si dhe rolin që mësimdhënësit dhe prindërit luajnë në jetën e tyre.

ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE

Kursi adreson aspekte të përgjithshme të mësimin tërëjetësor dhe me fokus të veçantë në të kuptuarit e rëndësisë dhe modaliteteve të zhvillimit profesional të mësimdhënësve. Kursi adreson modele të ndryshme të zhvillimit profesional si modeli me bazë në shkollë, modeli i trajnimit të trajnerëve duke identifikuar përparësitë dhe mangësitë e secilit model. Në anën tjetër kursi adreson aspektet e të mësuarit profesional të mësimdhënësve duke elaboruar modalitetet e zhvillimit të mësimdhënësve si psh mentorimi i mësimdhënësve, reflektimi, planifikimi kolegjal etj. Për më shumë kursi adreson dimensionet teorike dhe praktike të procesit në të cilin angazhohen mësimdhënësit për të kuptuar punën e tyre dhe identifikuar format e tejkalimit të sfidave në baza të vazhdueshme.

STATISTIKA NË ARSIM (Z)

Ky kurs diskuton disa nga aspektet matematikore dhe shkencore të të dhënave empirike, ose të dhënave të bazuara në zgjidhjen e problemeve. Temat do të përfshijnë metodat për hartimin e eksperimenteve dhe anketimeve; dhe analizën e të dhënave duke përdorur modele statistikore. Shembujt do të ilustrojnë zbatimin e këtyre metodave në shkencat e edukimit në përgjithësi dhe në fushën e edukimit matematikor në veçanti.

EDUKIMI PËR STEM (Z)

Përmbajtja e shkurtër: Ky kurs do të ofrojë një qasje ndërdisiplinore për integrimin e shkencës, teknologjisë, inxhinierisë dhe matematikës (STEM), në praktikën e mësimdhënies në të gjitha disiplinat dhe të gjitha nivelet. Kursi do të përfshijë pjesëmarrjen në aktivitetet e të nxënësve të bazuar në probleme, të nxënësve të bazuar në projekte dhe të nxënësve të bazuar në hulumtime, duke përdorur teknologjinë për të fituar dhe shfaqur informacion. Në kurs do të adresohet natyra e disiplinave të edukimit për STEM, pedagogjia e STEM, strategjitë e mësimdhënies, mësimi integruar STEM dhe udhëzimet për zgjidhjen e problemeve. Studentët do të jenë të angazhuar përmes aktiviteteve të shumta praktike të orientuara drejt integritit të secilës prej disiplinave STEM. Gjatë kursit do të inkurajohet të menduarit kritik e krijues dhe bashkëpunimi gjatë zgjidhjes së problemeve.

HULUMTIMI NË VEPRIM (O)

Ky kurs është planifikuar me qëllim të njohjes me hulumtimin në veprim si një formë e kërkimit sistematik dhe si proces i reflektimit për praktikën mësimore në lëndën e matematikës. Në kurs do të shqyrtohen karakteristikat themelore të hulumtimit në veprim dhe hapat e realizimit të një hulumtimi në klasë. Shqyrtimi kritik i literaturës do të shërbejë jo vetëm për identifikimin e problemeve në mësimdhënien dhe të nxënësve të matematikës por edhe në planifikimin e planeve të veprimit dhe të gjithë hapave tjerë për implementimin e një projekti hulumtues. Gjatë kursit, studentët do të analizojnë një shumëllojshmëri të perspektivave të hulumtimit në veprim, bazën teorike, etikën, proceset dhe llojet e hulumtimit në veprim.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimit praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturave nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijojnë tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat.

Qëllimi parësor i komponentit të Mësimit praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insitucione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollore është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënësit dhe prindër me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në cdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15, 000 – 20, 000 fjalë, në fontin 12, Times Neë Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.

5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiut varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studenti regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtutjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

4. SPECIALIZIMI NË MATEMATIKË

4.1. Qëllimi i Specializimit

Specializimi Matematikë, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët, të cilët janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e matematikës. Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional për mësimdhënësit e lëndës së matematikës. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi, si dhe në lëndën e matematikës në veçanti. Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e matematikës, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

4.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në përfundim të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të të nxëniet për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh.: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (duke përfshirë edhe nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.

- Demonstrojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga matematika nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësin në qendër.
- Reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë teorinë, metodologjitë dhe praktikën e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së matematikës në veçanti.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme matematikore dhe në mënyrë efektive arsyetojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë idetë matematikore në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat tjera lëndore.
- Zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme matematikore, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre:
- Demonstrojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies së të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend:
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikën e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

4.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES NË MATEMATIKË					
Viti I					
Semestri I					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS	3	0	5 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME	3	0	5 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	2	6 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E MATEMATIKËS I	3	1	6 ECTS
5.	Z	SHKRIM AKADEMIK KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	HISTORI E EDUKIMIT MATEMATIKOR MËSIMDHËNIA E ALGJEBRËS	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
1.	O	SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM	2	2	6 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	3	0	5 ECTS
3.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E MATEMATIKËS II	3	1	6 ECTS
5.	Z	POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	ZGJIDHJA E PROBLEMEVE MATEMATIKORE ARSYETIMI MATEMATIKOR DHE VËRTETIMET MËSIMDHËNIA E GJEOMETRISË	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
Semestri III					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	3	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV	3	0	4 ECTS
3.	O	HULUMTIMET NË EDUKIMIN MATEMATIKOR	3	0	5 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	3	0	5 ECTS
5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	3	0	4 ECTS
6.	Z	EDUKIMI PËR ZHVILLIM TE QËNDRUESHËM TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE	2	0	4 ECTS
7.	Z	VLERËSIMI NË MATEMATIKË STATISTIKA NË ARSIM EDUKIMI PËR STEAM	2	0	4 ECTS
			19	0	30 ECTS
1.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE III	3	0	5 ECTS
2.	O	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3.	O	TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

4.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secilin kurs Specializimi: Matematikë

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E MATEMATIKËS I (O)

Kursi është planifikuar të zhvillojë njohuritë, shkathësitë dhe kompetencat e nevojshme për mësimdhënie të matematikës. Kursi fokusohet në bazat e mësimdhënies së matematikës dhe perspektivat e saj. Temat që përmban kursi përfshijnë zhvillimin e të kuptuarit në matematikë, kompetencat matematike dhe konceptet themelore të kurrikulës së matematikës, shqyrtimin e teorive të të nxënit dhe implikimet në mësimdhënie të matematikës, strategjitë e mësimdhënies, mësimdhënia përmes zgjidhjes së problemeve, integrimi i teknologjisë dhe planifikimi i mësimve në matematikë. Studentët do të shqyrtojnë probleme të ndryshme, do të hulumtojnë dhe analizojnë situata të ndryshme dhe do të reflektojnë për mësimdhënien me nxënësin në qendër të bazuar në parimet kryesore të Kurrikulës së matematikës.

HISTORI E EDUKIMIT MATEMATIKOR (Z)

Ky kurs ofron një retrospektivë të shkurtër historike të zhvillimit të matematikës, si dhe një ndërlidhje në mes të kuptimeve dhe rezultateve matematikore nga periudha të ndryshme historike me kuptimet dhe rezultatet e matematikës bashkëkohore. Qasja do të jetë kronologjike, duke filluar nga zanafilla historike e matematikës në kohën e civilizimit antik, e deri te dekadat e fundit të shekullit XX. Rëndësi e veçantë do t'i kushtohet biografisë së personaliteteve që e kanë zhvilluar matematikën që nga periudha antike e deri në kohën moderne, si dhe evolucionit të kuptimeve dhe pohimeve matematikore që kanë vënë bazat për zhvillimin e teorive të reja dhe kanë rezultuar me zbatime të shumta të matematikës në disiplina tjera shkencore.

MËSIMDHËNIA E ALGJEBRËS (Z)

Ky kurs fokusohet në shqyrtimin e metodave të mësimdhënies për numrat racional, ndryshoret dhe shprehjet, ekuacionet dhe inekuacionet, sistemet e ekuacioneve lineare dhe funksionet algjebrike. Poashtu analizohen idetë themelore dhe keqëkuptimet, perspektivat e ndryshme të paraqitjes së këtyre temave dhe mundësitë e lidhjes së tyre me botën reale. Studentët do të shqyrtojnë modele pedagogjike të mësimdhënies dhe të nxënit, duke u bazuar në studimet empirike për të nxënit dhe mësimdhënien, planifikimin e njësive mësimore dhe kurrikulën shkollore.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E MATEMATIKËS II (O)

Studentët do të zhvillojnë në mënyrë të veçantë shkathësi për zhvillimin mësimdhënies për të menduarit matematik, të kuptuarit konceptual dhe zbatimin e tyre në zgjidhjen e problemeve. Ata do të aftësohen që të përshtatin njohuritë specifike të lëndës së matematikës me praktikën bashkëkohore pedagogjike, do të zhvillojnë planifikime për zhvillimin e të kuptuarit të numrave, koncepteve nga gjeometria, algjebra, probabiliteti dhe statistika, trigonometria dhe analiza matematike. Zgjidhja e problemeve, argumentimet dhe modelimet matematikore do të jenë bazë për reflektimin për aspektet teorike dhe ato praktike të mësimdhënies. Në këtë kurs, vend të rëndësishëm zë edhe mësimdhënia e bazuar në hulumtime, edukimi për STEM dhe shqyrtimi i rolit të matematikës në zgjidhjen e problemeve nga fushat tjera kurrikulare dhe jeta e përditshme.

ZGJIDHJA E PROBLEMEVE MATEMATIKORE (Z)

Kursi synon të shpalosë rëndësinë dhe rolin e qasjeve kontekstuale në përmbajtjet e matematikës shkollore. Po ashtu kursi synon të hulumtojë të gjitha burimet e mundshme reale dhe interdisiplinare për shtrimin e problemeve matematike. Mësimdhënësi i matematikës duhet ta ketë të qartë faktin se matematika shkollore nuk është disiplinë e izoluar dhe abstrakte, por është një prodhim i natyrës në shërbim të shoqërisë bashkëkohore. Fokusi i përgjithshëm i kursit është i dyfishtë. Fokusimi inicial është në aftësimin e vetë pjesëmarrësve të kursit në zgjidhjen e problemeve, ndërsa fokusimi final është eksplorimi i mënyrave të implementimit të aktiviteteve dhe strategjive për zgjidhjen e problemeve.

ARSYETIMI MATEMATIKOR DHE VËRTETIMET (Z)

Kursi fokusohet në njërin nga aspektet më të rëndësishme të procesit të mësimdhënies dhe të nxënit të matematikës. Në kurs do të shqyrtohet nevoja për vërtetimin në matematikë, mundësia e shfrytëzimit të llojeve të ndryshme të vërtetimeve dhe arsytimeve logjike. Komunikimi dhe paraqitja në mënyrë koherente, vizuale dhe të saktë do të jenë gjithashtu pjesë e kursit. Studentët do të angazhohen në mënyrë aktive për të shqyrtuar temat nga logjika matematikore, sistemet deduktive, teoria e bashkësive dhe induksioni matematikë dhe vërtetimet në teorinë e grupeve dhe në analizën reale. Poashtu, pjese e kursit është edhe leximi dhe shkrimi i vërtetimeve në matematikë.

MËSIMDHËNIA E GJEOMETRISË (Z)

Ky kurs mbështet studentët për zhvillimin e të kuptuarit të çështjeve pedagogjike dhe matematike që lidhen me të nxënë të mësimdhënien e gjeometrisë në klasat 6-12. Kursi do t'iu mundësojë studentëve të lidhin aspektet teorike të mësimdhënies me praktikën mësimore duke u bazuar në hulumtimet e fundit për mësimdhënien e gjeometrisë dhe integrimin e teknologjisë në mësimdhënie.

HULUMTIMET NË EDUKIMIN MATEMATIKOR (O)

Fokus kryesor i këtij kursi është të shqyrtojë hulumtimet aktuale në edukimin matematik dhe të diskutojë çështjet që lidhen me mësimdhënien dhe të nxënit të matematikës. Nga kjo bazë, studentët do të identifikojnë metodat e hulumtimit në edukimin matematik, do të analizojnë rezultatet e hulumtimit, formulojnë pyetje kërkimore dhe zhvillojnë planin e tyre të hulumtimit dhe shqyrtojnë literaturën përkatëse. Nëpërmjet shqyrtimit të literaturës dhe hulumtimit individual dhe në bashkëpunim nga fusha e edukimit matematik do të shqyrtohen lidhjet mes hulumtimit dhe praktikave mësimore për përmirësimin e mësimdhënies dhe të nxënit të matematikës.

VLERËSIMI NË MATEMATIKË (Z)

Ky kurs diskuton një gamë të gjerë çështjesh që lidhen me vlerësimin në lëndën e matematikës në të gjitha nivelet, duke përfshirë vlerësimin në klasë, shkollë, vlerësimet shtetërore (Provimi i arritshmërisë dhe i Maturës Shtetërore) dhe ato ndërkombëtare. Përveç kësaj, çështjet që lidhen me vlerësimin formativ, sumativ dhe vlerësimet alternative të cilat diskutohen nga perspektiva kurrikulare dhe ajo e hulumtimit në vend dhe në nivel ndërkombëtar.

STATISTIKA NË ARSIM (Z)

Ky kurs diskuton disa nga aspektet matematikore dhe shkencore të të dhënave empirike, ose të dhënave të bazuara në zgjidhjen e problemeve. Temat do të përfshijnë metodat për hartimin e

eksperimenteve dhe anketimeve; dhe analizën e të dhënave duke përdorur modele statistikore. Shembujt do të ilustronë zbatimin e këtyre metodave në shkencat e edukimit në përgjithësi dhe në fushën e edukimit matematikor në veçanti.

HULUMTIMI NË VEPRIM (O)

Ky kurs është planifikuar me qëllim të njohjes me hulumtimin në veprim si një formë e kërkimit sistematik dhe si proces i reflektimit për praktikën mësimore në lëndën e matematikës. Në kurs do të shqyrtohen karakteristikat themelore të hulumtimit në veprim dhe hapat e realizimit të një hulumtimi në klasë. Shqyrtimi kritik i literaturës do të shërbejë jo vetëm për identifikimin e problemeve në mësimdhënien dhe të nxënies së matematikës por edhe në planifikimin e planeve të veprimit dhe të gjithë hapave tjerë për implementimin e një projekti hulumtues. Gjatë kursit, studentët do të analizojnë një shumëllojshmëri të perspektivave të hulumtimit në veprim, bazën teorike, etikën, proceset dhe llojet e hulumtimit në veprim.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimi praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturave nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimi praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijojnë tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat.

Qëllimi parësor i komponentit të Mësimi praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimi praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insitucione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollare është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënësit dhe prindër me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në cdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15, 000 – 20, 000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiut varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studenti regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtutjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

5. SPECIALIZIMI NË FIZIKË

5.1. Qëllimi i Specializimit

Specializimi Fizikë, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët, të cilët janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e fizikës. Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional për mësimdhënësit e lëndës së fizikës. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi si dhe në lëndën e fizikës në veçanti. Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e fizikës, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

5.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në përfundim të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës, nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Zbatojnë strategji të ndryshme të mësimdhënies, të të nxënit dhe të vlerësimit, si dhe qasje pedagogjike adekuate, duke ua përshtatur aktivitetet nevojave dhe interesave të individëve dhe të grupeve të nxënësve.
- Zotërojnë aftësi për të bërë hulumtime me bazë në shkollë/klasë, me qëllim të sigurimit të informacionit për përmirësimin e rezultateve të të nxënit dhe sigurimit të mjedisit të përshtatshëm për të gjithë nxënësit.

- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- Demonstrjnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies së të gjithë nxënësve dhe zhvillimit të shkollës.
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikën e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

5.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES SË FIZIKËS					
Viti I					
Semestri I					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS	3	0	5 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME	3	0	5 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	2	6 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E FIZIKËS I	3	1	6 ECTS
5.	Z	SHKRIM AKADEMIK KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	FIZIKA E AMBIENTIT TË NXËNIT INTERDISIPLINOR NË FIZIKË	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
1.	O	SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM	2	2	6 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	3	0	5 ECTS
3.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E FIZIKËS II	3	1	6 ECTS
5.	Z	POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	TË NXËNIT E FIZIKES NË NATYRË STATISTIKA NË ARSIM MËSIMDHËNIA E FIZIKËS SË ENERGJIVE TË RINOVUESHME	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
Semestri III					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	3	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV	3	0	4 ECTS
3.	O	PUNA LABORATORIKE DHE EKSPERIMENTALE NË TË NXËNIT E FIZIKËS	3	0	5 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	3	0	5 ECTS
5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	3	0	4 ECTS
6.	Z	EDUKIMI PËR ZHVILLIM TE QËNDRUESHËM TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE	2	0	4 ECTS
7.	Z	HULUMTIMET NË EDUKIMIN NGA FIZIKA MESIMDHENIA DHE TË NXËNIT E FIZIKËS III VLERESIMI NE FIZIKE EDUKIMI PËR STEAM	2	0	4 ECTS
			19		30 ECTS
1.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE III	3	0	5 ECTS
2.	O	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3.	O	TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

5.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secilin kurs SPECIALIZIMI: FIZIKË

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E FIZIKËS I (O)

Kursi fokusohet në përpjekjet për të gjetur dhe aplikuar mënyrat më efikase për të arritur qëllimet e përgjithshme dhe ato specifike të mësimdhënies dhe të nxënit në lëndën e fizikës duke u bazuar në specifikat e dukurive natyrore. Temat e zgjedhura nga ky kurs kanë të bëjnë me një theks të veçantë në integrimin e leksioneve, eksperimenteve, teknologjisë informative, verifikimin dhe vlerësimin e njohurive të mekanikës, termodinamikës dhe akustikës. Vëmendje të posaçme do t'i kushtohet demonstrimit, të vërejturit dhe eksperimentit në mësimdhënien e fizikës duke i ilustruar me shembuj konkret. Në fushën e demonstrimit do të marrim shumë shembuj nga jeta e përditshme.

FIZIKA E AMBIENTIT (Z)

Ky kurs fokusohet në njohjen e koncepteve bazike të ambientit. Do të mësojnë gjithashtu për kontributin që ka dhënë fizika në zhvillimin dhe ruajtjen e ambientit. Përmes të këtij kursi afrohen njohuri e shkathtësi themelore në verifikimin dhe vlerësimin e njohurive në: Bazat e fizikës së ambientit, gazrat serrë, bazat e spektroskopisë së ambientit, ligjet e rrezatimit të trupit absolut të zi. Spektri i rrezatimit solar, interakcioni ndërmjet dritës dhe materies, ndryshimet klimatike dhe modelimi. Energjia e ripërtitshme. Transporti i ndotësve. Zhurmat.

TË NXËNIT INTERDISIPLINOR NË FIZIKË (Z)

Të zotërojnë dituri për të treguar lidhjen e ngushtë të fizikës me të gjitha shkencat tjera. Fizika si shkencë fundamentale natyrore ka aplikim në shumë shkencë tjera. Të mësojnë gjithashtu për kontributin që ka dhënë fizika në zhvillimin e shkencave të tjera por edhe zhvillimi i shkencave të tjera ka ndikuar në zhvillimin e fizikës. Kursi adreson edhe konceptin e mësimin të integruar si parim i kurrikulës së re.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E FIZIKËS II (O)

Kursi fokusohet në përpjekjet për të gjetur dhe aplikuar mënyrat më efikase për të arritur qëllimet e përgjithshme dhe ato specifike të mësimdhënies dhe të nxënit në lëndën e fizikës, duke u bazuar në specifikat e dukurive natyrore dhe dokumenteve kurrikulare në Kosovë. Temat e zgjedhura nga ky kurs kanë të bëjnë me integrimin e leksioneve, eksperimenteve, teknologjisë informative, verifikimin dhe vlerësimin e njohurive të Elektricitetit, elektromagnetizmit dhe optikës. Vëmendje të posaçme do t'i kushtohet demonstrimit, të vërejturit dhe eksperimentit në mësimdhënien e fizikës duke i ilustruar me shembuj konkret. Në fushën e demonstrimit do të marrim shumë shembuj nga jeta e përditshme.

TË NXËNIT E FIZIKËS NË NATYRË (Z)

Studentët do të fitoj njohuritë bashkëkohore mbi natyrën dhe ndërlidhjen e njeriut me natyrën, evolucionin e natyrës dhe pozitën e njeriut në natyrë. Të zotërojnë dituri për ligjshmëritë e

natyrës, për konceptet kryesore të natyrës. Të mësojnë për të mirat materiale që merr njeriu nga natyra dhe si ndikon ai në të, komponentët përbërëse të natyrës, si: lëvizjet e trupave, dukuritë atmosferike.

MËSIMDHËNIA E FIZIKËS SË ENERGJIVE TË RINOVUESHME (Z)

T'u ofrohen studentëve përmbajtje thelbësore për strukturat e ardhshme të energjisë, për burimet alternative të energjisë, për karakteristikat dhe veçoritë qenësore të saj. Të mësojnë gjithashtu për përdorimi i burimeve alternative, racionalizimin dhe kursimi i energjisë. Të zotërojnë dituri për strukturat e ardhshme të energjisë, energjia e hidrogjenit, energjia e biomasës.

PUNA LABORATORIKE DHE EKSPERIMENTI NË TË NXËNIT E FIZIKËS (O)

Fokusi qendror i kësaj lënde do të jetë eksperimenti, roli i tij në mësimdhënie dhe në të nxënit. Në parim, duke pasur parasysh karakterin eksperimental të fizikës, një pjesë e madhe e kësaj lënde do të trajtojë metodologjinë e ndërtimit dhe prezantimit të eksperimentit për të gjithë kapitujt e fizikës. Në kuadër të saj do trajtohet një nga metodat bashkëkohore për shkencat natyrore e njohur si SEA, e cila pikënisje të orës mësimore në fillim të çdo kapitulli, e ka eksperimentin fillestar. Roli i mësimdhënësit sipas kësaj metodologjie më tepër është ndihmues, kurse akter kryesor të orës janë nxënësit.

HULUMTIMET NË EDUKIM NGA FIZIKA (Z)

Ky kurs do të fokusohet në analizën e hulumtimeve në fizikë dhe rrjedhimet e tyre për mësimdhënien. Në mënyrë më specifike, do të shqyrtohen karakteristikat e hulumtimeve në fushën e fizikës, ndikimin e tyre në hartimin e kurrikulës së fizikës, të nxënit dhe mësimdhënien e fizikës. Kursi synon që studentët të zotërojnë dituri për hulumtimet në fushën e mësimdhënies dhe të nxënit e fizikës si dhe të mësojnë për metodologjinë e hulumtimit, planifikimin si dhe identifikimin e problemeve të hulumtimit në aspektet e mësimdhënies së fizikës duke përfshirë edhe ndërlidhjen me lëndët e tjera të fushës së shkencave.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E FIZIKËS III (O)

Kursi fokusohet në përpjekjet për të gjetur dhe aplikuar mënyrat më efikase për të arritur qëllimet e përgjithshme dhe specifike të mësimdhënies dhe të nxënit në lëndën e fizikës bashkëkohore duke u bazuar në specifikat e lëndës. Studenteve t'u ofrohen përmbajtje thelbësore për rregullat, ligjet dhe parimet themelore të elementeve të astrofizikës, relativitetin, fizikën kuantike, fizikën bërthamore, grimcat elementare. Kursi shqyrton edhe mësimin për përdorimin e aparaturave më të avancuara elektronike.

VLERËSIMI NË EDUKIMIN NGA FIZIKA

Kursi do të fokusohet në shqyrtimin e vlerësimit shikuar nga këndi i shkencës së fizikës, këndin etik dhe psikologjik, ndërlidhjen e vlerësimit me të nxënit nga fizika, llojet e vlerësimit në shkencën e fizikës, si vlerësimin laboratorik, vlerësimin e projekteve të ndryshme nga fizikë. Ky kurs, rëndësi te veçante do ti kushtojë vlerësimit me qëllim mësimnxënien, vlerësimin e vazhdueshëm në klasë, vlerësimin përmbledhës, zbatimin e vlerësimeve të standardizuara kombëtare dhe vlerësimet ndërkombëtare, si TIMSS (Trendet në Studimin Ndërkombëtar të Materimatikës dhe Shkencës) dhe PISA (Programi për Vlerësimin Ndërkombëtar të Studentëve), vlerësimin e programeve, vlerësimin përmes portofolios,

vlerësimin e punimeve të shkruara, etj. Kursi gjithashtu trajton edhe aspektet e ndryshme të standardeve të arsimit në nivele dhe kontekste të ndryshme (në nivel vendi dhe ndërkombëtar) duke përfshirë edhe procesin e caktimit të standardeve në arsim.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimit praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturve nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijnë në tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat. Qëllimi parësor i komponentit të Mësimit praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insituacione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollare është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënësit dhe prindërit me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në cdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15,000 – 20,000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.

4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiut varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studentit regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtutjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

6. SPECIALIZIMI NË KIMI

6.1 Qëllimi i Specializimit

Specializimi Kimi, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës. Programi është i projektuar për studentët që janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e kimisë. Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional për mësimdhënësit e lëndës së kimisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi si dhe në lëndën e kimisë në veçanti. Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e kimisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

6.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në përfundim të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të nxënësve për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.

- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (duke përfshirë edhe nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Demonstrojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga kimia nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësin në qendër.
- Reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë aspektet teorike, metodologjitë dhe praktikatat e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së kimit në veçanti.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme nga kimia dhe, në mënyrë efektive, arsyetojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë idetë shkencore nga kimia në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat e tjera lëndore.
- Zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme nga kimia, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
- Demonstrojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikatat e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

6.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES NË KIMI					
Viti I					
Semestri I					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS	3	0	5 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME	3	0	5 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	2	6 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E KIMISË I	3	1	6 ECTS
5.	Z	SHKRIM AKADEMIK KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	NATYRA E TREFISHTË E KONCEPTEVE KIMIKE TË NXËNIT INTERDISCIPLINAR NË KIMI	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
1.	O	SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM	2	2	6 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	3	0	5 ECTS
3.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E KIMISË II	3	1	6 ECTS
5.	Z	POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	DIZAJNIMI I EKSPERIMENTIT PËR MËSIMDHËNIE EDUKIMI PËR ZHVILLIM TE QËNDRUESHËM KEQKONCEPTIMET NË TË NXËNIT E KIMISË	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
Semestri III					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	3	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV	3	0	4 ECTS
3.	O	TË NXËNIT PËRMES EKSPERIMENTEVE	3	0	5 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	3	0	5 ECTS
5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	3	0	4 ECTS
6.	Z	TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE STATISTIKA NË ARSIM	2	0	4 ECTS
7.	Z	HULUMTIMET NË EDUKIMIN NGA KIMIA EDUKIMI PËR STEAM VLERESIMI NE EDUKIMIN NGA KIMIA	2	0	4 ECTS
			19	0	30 ECTS
1.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE III	3	0	5 ECTS
2.	O	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3.	O	TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

6.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secalin kurs SPECIALIZIMI: KIMI

MËSIMDHËNIA DHE NXËNIT E KIMISË I (O)

Në këtë kurs do të shpalosen bazat e hartimit të kurrikulës për mësimdhënien e kimisë. Kursi do të sigurojë studentin me njohuritë kurrikulare dhe pedagogjike të nevojshme që ata të arrijnë të kuptojnë nevojat e nxënësve të shkollave të mesme të ulëta dhe të larta për mësimnxënie efektive nga kimia përbrenda dhe rreth përmbajtjes mësimore. Rëndësi të veçante për diskutim do të kenë strategjitë dhe metodat aktuale të mësimdhënies për të nxënësit e kimisë në shkollat e mesme të ulëta dhe të larta, si dhe qasjeve të reja relevante për mësimdhënien e kimisë duke u bazuar në dokumentet kurrikulare në Kosovë. Midis çështjeve të tjera që do të diskutohen në kontekst të mësimdhënies nga kimisë janë: teoritë e mësimdhënies, stilet e të mësuarit, zgjidhja e problemeve, keqkuptimet, puna laboratorike, roli i punës laboratorike në të mësuarit efektiv, dhe demonstrime të tjera të mësimdhënies dhe të nxënimit nga kimia.

NATYRA E TREFISHTË E KONCEPTEVE KIMIKE (Z)

Përmbajtja e shkurtër: Ky kurs do të paraqes dhe analizojë natyrën e trefishtë e koncepteve shkencore në nivel makroskopik, submicroscopik dhe simbolike. Pasi që rëndësia e natyrës e trefishtë të koncepteve shkencore do të përcaktohen dhe diskutohen, studentët do të analizojnë dhe hulumtojnë këto koncepte në tekstet shkollore para universitare. Më pastaj zhvillimi historik i përdorimit të natyrës së trefishtë të koncepteve shkencore në mësimdhënien dhe të nxënimit e shkencës së kimisë, do të rishikohet. Studentët gjatë këtij kursi do të jetë në gjendje të hetojnë dhe të identifikojnë koncepte të tilla dhe njëkohësisht të dizajnojnë plan programe, të organizojnë dhe menaxhojnë proceset arsimore në klasë. Përmes prezantimeve studentët do të aplikojnë njohuritë dhe të kuptuarit e natyrës së trefishtë të koncepteve për përmbajtje kimike, fizike dhe biologjike. Studentëve do tu jepet një detyrë ekzistuese për të analizuar dhe në qoftë se është e nevojshme do të kërkohet të zhvillojnë më tej materialet e tyre të mësimdhënies që pasqyrojnë natyrën e trefishtë të koncepteve kimike.

TË NXËNIT INTERDICIPLINAR NË KIMI (Z)

Ky kurs ka për qëllim të ndërlihdh konceptet themelore shkencore të jetës përreth nesh, dhe të vë në pah se si kimia i shpjegon shumë nga këto fenomene që ndodhin. Kimia poashtu është shkencë që ka kontribut edhe në shkencat tjera, duke ndikuar në zhvillimin e hovshëm të tyre dhe duke i bërë të sukseshme në studime eksperimentale. Si psh në biologji, kimia shpjegon se si rekasionet zhvillohen në çdo organizëm. Poashtu kimia shpjegon lidhshmërinë në mes të kafshëve dhe bimëve duke e ilustruar me ciklin oksigjen-karbon. Fizika është shkencë që meret me lëvizjen, forcën dhe energjinë, mirëpo kur lëvizja dhe forca e një objekti varet nga sasia e substancës atëherë këtu vihet në pah lidhshmëria me kiminë.

MËSIMDHËNIA DHE NXËNIT E KIMISË II (O)

Ky kurs do vazhdojë të shqyrtojë problemet kurrikulare të mësimdhënien dhe të nxënimit nga kimia për shkollat e mesme të ulët dhe të lartë. Modele për shqyrtim, duke përfshirë analizë të situatës, diskutim të problemeve dhe formulimin e tyre, zhvillimet alternative, dhe pasojat e

pritshme, do të zhvillohen dhe do të ilustron. Këto modele do të vihet në kontrast me përshkrimet dhe planifikimet e tjera të kurrikulës. Çdo student do të ketë mundësi të përshkruaj ne formë sistematike formulimin e një problemi të kurrikulës dhe një plan të veprimit për zgjidhjen e atij problemi. Njëkohësisht, në këtë kurs, do të ofrojmë një mundësi për të zhvilluar plane mësimore të cilat do të zhvillojnë te kuptuarit e studenteve për një të nxënë të suksesshëm të nxënësve të shkollave të mesme të ulët dhe të lartë. Do të dëgjojmë zërin kritik të tyre, dhe përfshirjen e studenteve në ndryshimet që duhet të ndodhin në shkollë. Mësimdhënësit e ardhshëm gjatë këtij kursi do të mësojnë të mendojnë me shumë kujdes për atë që përbenë sot, dhe duhet të përbëjë kurrikula nga lënda e kimisë dhe të bashkëpunojnë në hartimin e kurrikulës, në organizimin e mësimdhënien dhe të nxënës nga Kimia në klasa, shkollë, dhe komunitetet.

DIZAJNIMI I EKSPERIMENTIT PËR MËSIMDHËNIE (Z)

Ky kurs ka për qëllim të aftësoj studentët me njohuri se si të dizajnohet një eksperiment ashtu që eksperiencia laboratorike të përputhet me përmbajtjen e njësive mësimore. Studentët poashtu do të fitojnë aftësi rreth hapave që duhet ndjekur për të dizajnuar një eksperiment deri te dizajnimi i një instrumenti posteksperimental për të identifikuar arritjen e rezultateve të të nxënës. Dizajnimi eksperimentit do të ngërthej në vete edhe përdorimin e modeleve të ndryshme të instrumenteve (bazuar në hulumtimet e fundit) të cilat mund të përdoren si fleraportë gjatë zhvillimit të eksperimentit.

KEQKONCEPTIMET (MISCONCEPTIONS) NË TË NXËNIT E KIMISË (Z)

Ky kurs ka për qëllim të studioj parimet e mësimdhënies dhe përdorimin e metodave për të identifikuar keqkonceptimet e nxënësve për konceptet në kimi. Keqkonceptimet luajnë një rol të madh në të mësuarit e kimisë duke prodhuar shpjegime shpjegime joadekuate. Studentet me vetedije apo pavetëdije ndërtojnë shpjegime konceptuale gjatë eksperiencave të tyre. Ata besojnë se shumica e këtyre shpjegimeve janë të sakta, sepse këto shpjegime kanë kuptim në kuptimin e sjelljes së botës rreth tyre. Është me rëndësi të madhe të identifikohen idetë e gabuara të nxënësve, duke përdorur diagnostikuesit, përballjen me nocionet e gabuara, duke pritur që keqkonceptimet përfundimisht të eliminohen, korrigjohen dhe zëvendësohen me ato që janë të sakta dhe të qëndrueshme. Studentët gjatë këtij kursi do të fitojnë njohuri i për pikëpamjet themelore rreth mësimit të konceptit, aplikimit të metodave për të përcaktuar idetë e gabuara të nxënësve dhe procedurat e aplikimit të këtyre metodave. Poashtu studentët do të fitojnë aftësi për të përcaktuar keqkonceptimet rreth koncepteve themelore të kimisë.

TË NXËNIT PËRMES EKSPERIMENTEVE (O)

Ky kurs ka për qëllim t'i pajisë mësimdhënësit e ardhshëm me një makroeksperiencë në transmetimin e eksperimenteve laboratorike, demonstrimin e tyre dhe përdorimin e strategjive të mësimdhënies nëpërmjet eksperimentit. Kursi ofron një qasje interaktive të eksperimenteve me përmbajtje tematike të ndryshme nga lënda e kimisë (përgjithshme dhe organike). Eksperimentet nga ky kurs dhe objektivat e aktiviteteve, do të sfidojnë dhe motivojnë studentët, duke iu dhënë një mundësi të drejtpërdrejtë për të fituar aftësi/shkathtësi shkencore të mësimdhënies dhe të nxënës, të cilat mund t'i marrë me vete në klasë. Qëllimi i kursit është që të aftësojmë mësimdhënësit të ardhshëm, të cilët jo vetëm që do të mësojnë se si të transmetojnë një eksperiment në kimi, të zhvillojnë shkathtësi efektive dhe aftësi për ta

komunikuar shkencën për audiencë të ndryshme, e sidomos për fëmijët e shkollave të mesme të ulëta dhe të larta, në rrethana të ndryshme dhe të shumëllojshme.

HULUMTIMI NË EDUKIMIN NGA KIMIA (Z)

Ky kurs në përgjithësi është një studim i bazës teorike të hulumtimit në edukimin nga kimia. Në thellësi kursi ka dy qëllime: së pari, të përgatis studentë, mësime të ardhshme të ndërmarrin hulumtim në veprim në klasat e tyre dhe njëkohësisht më formalisht të studiojnë praktikën e tyre të mësimit; dhe së dyti, të përgatis mësime që në mënyrë kritike do të lexojnë literaturën primare dhe të jenë në gjendje të vlerësojnë cilësinë e hulumtimit/studimit që lexojnë. Kursi do të ketë qasje të drejtpërdrejta në zhvillimin e shkathhtësisë për mbledhjen e të dhënave dhe analizimin e tyre të cilat shkathhtësi mësimit mund ti përdorin për të studiuar praktikën e veta të mësimit duke vepruar në mjedise të ndryshme të mësimit dhe të nxënies nga kimia. Një nga produktet kryesore të kursit do të jetë një projekt hulumtimi në veprim, ku studenti do të hetojë çështje me interes për praktikën si mësime. Ky projekt do të përfshijë propozimin, zhvillimin e instrumenteve dhe metodave, mbledhjen e të dhënave dhe analizave preliminare.

VLERËSIMI NË EDUKIMIN NGA KIMIA

Kursi do të fokusohet në shqyrtimin e vlerësimit shikuar nga këndi i shkencës së kimisë, këndin etik dhe psikologjik, ndërlidhjen e vlerësimit me të nxënies nga kimia, llojet e vlerësimit në shkencën e kimisë, si vlerësimin laboratorik, vlerësimin e projekteve të ndryshme nga kimia. Ky kurs, rëndësi të veçantë do të kushtojë vlerësimit me qëllim mësimit, vlerësimin e vazhdueshëm në klasë, vlerësimin përmbledhës, zbatimin e vlerësimeve të standardizuara kombëtare dhe vlerësimet ndërkombëtare, si TIMSS (Trendet në Studimin Ndërkombëtar të Matematikës dhe Shkencës) dhe PISA (Programi për Vlerësimin Ndërkombëtar të Studentëve), vlerësimin e programeve, vlerësimin përmes portofolios, vlerësimin e punimeve të shkruara, etj. Kursi gjithashtu trajton edhe aspektet e ndryshme të standardeve të arsimit në nivele dhe kontekste të ndryshme (në nivel vendi dhe ndërkombëtar) duke përfshirë edhe procesin e caktimit të standardeve në arsim.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimit praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturave nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjëratat në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijnë tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat. Qëllimi parësor i komponentit të Mësimit praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathhtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimit efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimit brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjëratat në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insituacione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollore është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënësit dhe prindërit me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në cdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15,000 – 20,000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teorinë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiutit varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studenti regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollos në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.

10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtuqjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

7. SPECIALIZIMI NË BIOLOGJI

7.1. Qëllimi i Specializimit

Specializimi Biologji, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët të cilët janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e biologjisë. Qëllimi i tij është që të ofrojë arsim të qëndrueshëm dhe zhvillimi profesional për mësimdhënësit e lëndës së biologjisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi, si dhe në lëndën e biologjisë në veçanti. Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e biologjisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë, si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

7.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në përfundim të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Të krijojnë mjedis të përshtatshëm të të nxënësve për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Të zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- Të zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh.: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.

- Të demonstrojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga biologjia, nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësin në qendër, si dhe të nxëniet e biologjisë në klasë, në laborator dhe në natyrë (outdoor learning).
- Të reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë teoritë, metodologjitë dhe praktikat e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së biologjisë në veçanti.
- Të analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme biologjike (biologji bimore, animale dhe humane) dhe në mënyrë efektive të arsyetojnë, komunikojnë dhe zbatojnë idetë në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat tjera lëndore.
- Të zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme nga fusha e biologjisë, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
- Të demonstrojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies së të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Të shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikat e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

7.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES NË BIOLOGJI					
Viti I					
Semestri I					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS	3	0	5 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME	3	0	5 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	2	6 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E BIOLOGJISË I	3	1	6 ECTS
5.	Z	SHKRIM AKADEMIK KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	HISTORIKU I ZHVILLIMIT TË MENDIMIT BIOLOGJIK TË NXËNIT INTERDISCIPLINAR NË BIOLOGJI	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
1.	O	SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM	2	2	6 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	3	0	5 ECTS
3.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E BIOLOGJISË II	3	1	6 ECTS
5.	Z	POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	EDUKIMI PËR ZHVILLIM TË QËNDRUESHËM EDUKIMI PËR NDËRMARRËSI EDUKIMI PËR STEAM	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
Semestri III					Orë/javë
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	3	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV	3	0	4 ECTS
3.	O	TË NXËNIT PËRMES EKSPERIMENTEVE NË BIOLOGJI	3	0	5 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	3	0	5 ECTS
5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	3	0	4 ECTS
6.	Z	TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE STATISTIKA NË ARSIM	2	0	4 ECTS
7.	Z	TË NXËNIT E BIOLOGJISË NË NATYRË TRASHËGIMIA NATYRORE DHE ZONAT E MBROJTURA VLERËSIMI DHE REFLEKTIMI NE MESIMIN NGA BIO.	2	0	4 ECTS
			19	0	30 ECTS
1.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE III	3	0	5 ECTS
2.	O	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3.	O	TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

7.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secilin kurs **SPECIALIZIMI: BIOLOGJI**

METODOLOGJI E MËSIMDHËNIES SË BIOLOGJISË I (O)

Qëllimi i kursit është që studentët-mësimdhënës të pajisen me njohuri teoriko-shkencore dhe shkathtësi praktike të përdorimit të strategjive, metodave dhe teknikave bashkëkohore të mësimdhënies në klasë, laborator dhe natyrë për të arritur rezultatet e të nxënit biologji për nivelin e arsimit të mesëm sipas kurrikulës zyrtare. Duke zbatuar teknika, metoda dhe strategji bashkëkohore, studentët do të avancojnë praktikatat e mësimdhënies dhe arrijnë kompetencat për mësimdhënien e biologjisë në shkallë të ndryshme kurrikulare.

HISTORIKU I ZHVILLIMIT TË MENDIMIT BIOLOGJIK (Z)

Kursi fokusohet në historikun dhe zhvillimin e shkencës së biologjise, diciplinave kryesore të saj, dhe rolin e saj në zhvillimin e të shoqërisë. Kursi shqyrton tema të historisë së biologjise deri në ditët e sotme përfshirë analiza filozofike të këtyre zhvillimeve. Studentët do të kuptojnë se si biologët e së kaluarës kanë menduar dhe punuar për zhvillimet biologjike, dhe si kanë përdorur teori të reja dhe metoda praktike. Kursi është i dizajnuar për të zhvilluar aftësinë e studentit për të kuptuar kthesat historike në shkencat biologjike, dhe për të aplikuar idetë shkencore për përshkrimin dhe shpjegimin e ngjarjeve historike në biologji.

TË NXËNIT INTERDICIPLINAR NË BIOLOGJI (Z)

Biologji si shkencë studion jetën e gjallë përmes njohjes së të gjitha proceseve jetësore dhe aspekteve fiziko-kimike të zhvillimit të saj. Si rezultat i tendencës moderne të unifikimit njohurive shkencore dhe hulumtimit, ka pasur një mbivendosje të fushën e biologjisë me disiplina tjera shkencore. Me kursin studentët do të njihen me parimet bazë të ndarjeve të diciplinave të biologjisë, dallimet dhe ngjashmëritë e diciplinave kryesore të biologjisë dhe fushat e hulumtimit të tyre, ndërlidhjen e biologjisë me shkencat dhe discipline tjera si dhe përfitimet nga kjo duke adresuar edhe konceptin e mësimin të integruar si koncept i Kornizës Kurrikulare.

METODOLOGJI E MËSIMDHËNIES SË BIOLOGJISË II (O)

Kursi paraqet vazhdimësi të mësimdhënies së biologjisë dhe ofron për studentët të kuptuarit e qasjeve dhe metodave të ndryshme të mësimdhënies në biologji, duke aplikuar teori të ndryshme të të nxënit dhe mësimdhënies. Studentët do të jenë në gjendje të përgatisin planet afatgjata dhe afatshkurtra për mësimdhënien e biologjisë; dizajnojnë, zbatojnë dhe vlerësojnë një mësim të biologjisë duke përdorur burimet e para-përgatitura dhe të vetë-bëra të mësimdhënies, si dhe teknologjitë e komunikimit dhe informimit.

EDUKIMI NË NDËRMARRËSI (Z)

Në këte lëndë mundësohet përvetësimi e koncepteve bazë dhe i njohurive të avansuara në fushën e edukimit për aftësit e nxënësve në ndërmarrje, aktivitete individuale. Praktikohen aktivitete me studentë lidhur me pregaditjen e planeve individuale, familjare e grupore. Hulumtohen burime të ndryshme të informacioneve për ndërmarrje të ndryshme dhe

zhvillimin e kreativitetit në ndërmarrësi. Shtjellohen ndikimi i faktorëve të ndryshëm të ndryshëm që nxizin dhe zhvillojnë vetit dhe kreativitetin e studentëve për ndërmarrësi në jetë. Punime dhe projekte të ndryshme në aftësimin e përpilimit të planeve të biznesit familjar apo edhe të planeve për ide të ndryshme tjera profitpruese.

TË NXËNIT PËRMES EKSPERIMENTIT NË BIOLOGJI (O)

Lënda e biologjisë mësohet me sukses dhe në mënyrë efikase në klasë por edhe në laborator. Ky kurs ofron sfond teorik dhe njohuri praktike për udhëzim, mësim, zbatim dhe vlerësim të punës laboratorike dhe eksperimentale në të mësuarit e biologjisë. Qëllimi i kursit është që përmes eksperimentit si metodë më e mirë e mësimdhënies mund të arrihen rezultate shumë të mira në të nxënit e biologjisë. Kursi i ofron studentit njohuri se si një eksperiment dizajnohet në laboratorin e biologjisë edhe jashtë tij, si të zbatohet dhe vlerësohet puna e bërë nga nxënësit në punën laboratorike eksperimentale, dhe si të zbatohen masat e sigurisë gjatë punës eksperimentale në laborator.

TË NXËNIT E BIOLOGJISË NË NATYRË (Z)

Përmes këtij kursi studentët do të organizojnë forma të ndryshme të organizimit të orëve të biologjisë në natyrë. Studentët do të njoftohen me teknikat e të nxënit të lëndës së biologjisë nga burimet primare të informacionit siç janë: natyra, muzetë e natyrës, kopshtet zoologjike e botanike. Do të analizohet roli i ekskursioneve, kampingjeve verore dhe dimërore në të nxënit e biologjisë. Roli i vëzhgimit të botës së gjallë në natyrës si dhe monitoringut të ujit, ajrit e tokës si dhe indikatorët biologjik në lidhje me ndotjen e ujit, ajrit e tokës.

TRASHËGIMIA NATYRORE DHE ZONAT E MBROJTURA (Z)

Zonat e mbrojtura janë mekanizmi për mbrojtjen e trashëgimisë natyrore e cila mbrohet nga UNESCO dhe shtetet individuale. Qëllimi i kursit është që studentët-mësimdhënës të fitojnë njohuritë bashkëkohore mbi konceptet e trashëgimisë natyrore brenda zonave të mbrojtura natyrore, funksionin dhe karakteristikat e trashëgimisë natyrore, kategoritë ndërkombëtare dhe kombëtare, funksionet ekonomike, turistike e rekreative të zonave të mbrojtura natyrore. Theks i veçantë do të vëhet mbi funksionin shkencor dhe edukativ të zonave të mbrojtura, me shembuj praktik të mësimdhënies e të nxënit në zonat e mbrojtura.

VLERËSIMI DHE REFLEKTIMI NË MËSIMIN E BIOLOGJISË (Z)

Ky kurs i pajis studentët me njohuri dhe të kuptuar mbi tri tipe të vlerësimit (formativ, diagnostik dhe sumativ) në lëndët shkencore dhe biologjike. Studentët do të mësojnë të përdorin këto tipe të vlerësimit të njohurive dhe aftësive në të nxënit e biologjisë dhe të kuptojnë rezultatet e testeve të standardizuara kombëtare dhe ndërkombëtare për të verifikuar të arriturat e nxënësve si është PISA për shkencë, TIMSS, përdorimin e teknikave të ndryshme për vet-vlerësim dhe reflektim në mësimdhënien dhe të mësuarit e biologjisë.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimit praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturave nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjëratat në aktivitete mësimi, edhe kohën e

kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijojnë tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat. Qëllimi parësor i komponentit të Mësimit praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insituacione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollë është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënësit dhe prindërit me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në cdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15, 000 – 20, 000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiutit varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studenti regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i

përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.

7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtutjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

8. SPECIALIZIMI NË HISTORI

8.1. Qëllimi i Specializimit

Specializimi Histori, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si është program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, i projektuar për studentët që janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e historisë. Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional të mësimdhënësve të lëndës së historisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi si dhe në lëndën e historisë në veçanti. Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e historisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

8.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në përfundim të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të të nxëniet për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë. 4. Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.

- Analizojnë dhe vlerësojnë në mënyrë kritike përmbajtjet mësimore, qoftë nga historia kombëtare apo nga ajo ndërkombëtare, duke shfrytëzuar strategji të reja të mësimdhënies në lëndën e historisë. 6. Shqyrtojnë, analizojnë dhe vlerësojnë teoritë, metodat dhe praktikatat e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënien e historisë dhe të edukatës qytetare në veçanti, si dhe reflektojnë për praktikatat e tyre personale.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme të historisë, fenomenet nga jeta e përditshme, ngjarjet më të njohura në historinë e njerëzimit si dhe raportet e historisë dhe të edukatës qytetare me shkencat e tjera shoqërore.
- Zotërojnë aftësi për të identifikuar probleme të natyrës historike me të cilat ballafaqohet shoqëria si dhe kontribuojnë në evitimin e problemeve të ndryshme nga fusha e historisë, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
- Demonstrtojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin në përgjithësi gjithnjë në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Shqyrtojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë metodat dhe teknikat e reja në mësimdhënien e historisë dhe edukatës qytetare, si dhe reflektojnë lidhur me ndërlidhjen e legjisllacionit dhe politikatat arsimore të vendit dhe ndikimin e tyre në mësimdhënien dhe të nxënësve në lëndën e historisë si dhe në atë të edukatës qytetare.

8.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES NË HISTORI					
Viti I					
Semestri I					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS	3	0	5 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME	3	0	5 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	2	6 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E HISTORISË I	3	1	6 ECTS
5.	Z	SHKRIM AKADEMIK KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	KAPITUJ TË ZGJEDHUR NGA HISTORIA E QYTETËRIMEVE TË LASHTA QYTETËRIM SHQIPTAR	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
1.	O	SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM	2	2	6 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	3	0	5 ECTS
3.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E HISTORISË II	3	1	6 ECTS
5.	Z	POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM EDUKIMI PËR STEAM	2	0	4 ECTS
6.	Z	HARMONIA SOCIALE DHE ZGJIDHJA E KONFLIKTEVE.MËSIMDHËNIA PËR HISTORINË E RELIGJIONEVE GJEOGRAFI KOMBËTARE	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
Semestri III					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	3	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV	3	0	4 ECTS
3.	O	HISTORIA E ARSIMIT DHE KULTURËS SHQIPTARE	3	0	5 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	3	0	5 ECTS
5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	3	0	4 ECTS
6.	Z	EDUKIMI PËR ZHVILLIM TE QËNDRUESHËM TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE	2	0	4 ECTS
7.	Z	EDUKIMI PËR TRASHËGIMI KULTURORE STATISTIKA NË ARSIM MËSIMDHËNIA PËR EDUKATË QYTETARE	2	0	4 ECTS
			19	0	30 ECTS
1.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE III	3	0	5 ECTS
2.	O	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3.	O	TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

8.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secilin kurs SPECIALIZIMI: HISTORI

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E HISTORISË I (O)

Ky kurs është përqëndruar në fusha dhe tema me rëndësi të veçantë për përgatitjen e mësimit në historisë. Temat përfshijnë mësimit në historisë në sistemin arsimor të Republikës së Kosovës, konceptet bazë, kurrikulat shkollore, përgatitja e orës mësimore dhe pjesët e saj, qasjet teorike të mësimit në historisë, vendosjen e objektivave dhe detyrave të historisë, qëllimet e mësimit të historisë në programet ekzistuese, rishikimin e taksonomisë së Bloom-it dhe përcaktimin e objektivave arsimore, format dhe metodat në mësimit në historisë, çasje alternative të mësimit në historisë, mjetet mësimore, motivimi në mësimit në historisë, përkufizimet dhe teoritë e motivimit si dhe puna me burime historike.

KAPITUJ TË ZGJEDHUR NGA HISTORIA E QYTETËRIMEVE TË LASHTA (Z)

Ky kurs, në mënyrë krahasuese, diakronike dhe sinkronike, ndjek zhvillimin historik të disa qytetërimeve të lashta, të tilla si Egjipti, Mesopotamia, Siria, Irani, Kreto-Mikena, Greqia, Roma dhe Iliria. Përveç kësaj, kursi merr në konsideratë çasje të ndryshme metodologjike, modele teorike dhe interpretime të burimeve të ndryshme letrare dhe arkeologjike.

QYTETËRIM SHQIPTAR (Z)

Ky kurs fokusohet në qytetërimin shqiptar, zhvillimin e tij nëpër etapat historike, ndikimet e jashtme, ndikimet religjioze dhe transformimet e brendshme të qytetërimin shqiptar. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: krijimi i qytetërimin shqiptar, ndikimet e jashtme, qytetërimi ilir, qytetërimi arbëror, qytetërimi shqiptar dhe krishterizmi, qytetërimi shqiptar dhe islamizmi, qytetërimi shqiptar dhe krijimi i shtetit kombëtar shqiptar, qytetërimi shqiptar përball integriteteve ndërkombëtare dhe globalizmit. Studentët do të bëhen “lexues kritik” në mënyrë që të analizojnë hulumtimet sasiore dhe cilësore në fushën e qytetërimin shqiptar dhe të shfrytëzojnë rezultatet kërkimore në realizimin e hulumtimeve të tyre për përmirësimin e praktikave të mësimit në historisë dhe të nxënimit.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E HISTORISË II (O)

Ky kurs ofron njohuri për rolin e koncepteve historike në ndërtimin e shpjegimeve dhe rrëfimeve historiografike, kronologjinë, kuptimin e konceptit “kohë” në histori, zhvillimin e të kuptuarit kronologjik në mësimit në historisë, konceptin kauzalitet, parimet themelore, problemet, shqetësimet dhe strategjitë, kuptimin e koncepteve të ndryshimit dhe kontinuitetit në historiografi dhe mësimit në historisë, historiografinë dhe interpretimin, mësimit për interpretimin si risi në lëndën e historisë në programet evropiane, multiperspektivitetin dhe polemikat, vlerësimin dhe qëllimin e tij, llojet, metodat, funksionin, teknikat dhe format e tij. Gjithashtu, planifikimi, zhvillimi personal i mësimit në historisë, përvoja, trajnimi profesional dhe avancimi në karrierë si dhe hulumtimi në veprim në mësimit në historisë, janë temat që shqyrtohen në këtë kurs.

HARMONIA SOCIALE DHE ZGJIDHJA E KONFLIKTEVE (Z)

Ky kurs ofron mundësi për shqyrtimin e perspektivave teorike dhe praktike që kanë të bëjnë me harmoninë sociale dhe zgjidhjen e konflikteve. Gjithashtu, ky kurs fokusohet në çështjet kyçe që lidhen me ndërtimin e komunitetit, komunikimin, definimin e konfliktit, stilet e konflikteve, analizën e konflikteve, të ushtruarit e fuqisë, emocionet në konflikte, zgjidhjen e problemit bashkëpunues, negocimin dhe ndërmjetësimin etj. Kursi përfshinë edhe tema të tjera të rëndësishme dhe të ndryshme që lidhen me rolin e edukimit për promovimin e harmonisë sociale dhe zgjidhjen e konflikteve të natyrave të ndryshme.

MËSIMDHËNIA PËR HISTORINË E RELIGJIONEVE (Z)

Ky kurs është fokusuar që studentëve t'ju ndihmojë për të plotësuar njohuritë e tyre për historinë e zhvillimit të religjioneve më të njohura botërore, qoftë ato politeiste (egjiptase, greke, romake dhe ilire) qoftë ato monoteiste (judaizmi, krishterizmi dhe islami), si dhe për të përdorur metoda bashkëkohore në mësimdhënien në klasë. Temat që përfshihen në këtë kurs përfshijnë kapituj të zgjedhur që kanë të bëjnë me konceptet themelore të religjioneve, metodat bashkëkohore të mësimdhënies në klasë lidhur me historinë e religjioneve, dallimet dhe të përbashkëtat e religjioneve të ndryshme, bashkëjetesën midis religjioneve gjatë periudhave të ndryshme historike, konfliktet dhe kontradiktat fetare etj.

GJEOGRAFIA KOMBËTARE (Z)

Gjeografia kombëtare është një disiplinë akademike që studion trojet shqiptare, veçoritë fiziko-gjeografike, shoqërore-ekonomike si dhe pasuritë natyrore të tyre. Në kurs trajtohet e kaluara e kombit shqiptar dhe faktorët që ndikuan në copëtimin e trojeve shqiptare. Gjithashtu, në këtë kurs trajtohen edhe çështje që kanë të bëjnë me popullsinë, karakteristikat demografike, vendbanimet si dhe ekonominë e trevave shqiptare. Trajtimi kompleks i kësaj lënde ofron njohuri për gjeografinë, historinë, demografinë dhe ekonominë e trevave shqiptare, si dhe edukimin e studentëve me dashurinë për kombin shqiptar dhe vlerat natyrore e kulturore të tij.

HISTORIA E ARSIMIT DHE KULTURËS SHQIPTARE (O)

Kjo lëndë paraqet origjinën dhe zhvillimin e popullit shqiptar brenda trojeve autoktone shqiptare. Esenca kryesore do të mbështetet në prezentimin e historisë dhe të kulturës shqiptare në aspektin kronologjik dhe përbajtësor, nga ilirët e deri tek pavarësia e Kosovës. Historia dhe kultura shqiptare në ecejaket e tyre janë të lidhura ngushtë edhe me karakteristika tjera të cilat e kanë përshkruar popullin shqiptar gjatë historisë. Kursi përgadit studentët që të njohin kulturën dhe traditën e popullit shqiptarë dhe të njëjtat ti bartin dhe t'i kultivojnë tek nxënësit.

EDUKIMI PËR TRASHËGIMI KULTURORE (Z)

Ky kurs është i fokusuar që studentëve t'iu ofroj njohuri për edukimin në raport me trashëgiminë kulturore si dhe ndikimin e tij në vlerësimin dhe ruajtjen e saj. Kursi ofron mundësi që studentët të marrin njohuri teorike për çështje të ndryshme që kanë të bëjnë me edukimin për ruajtjen dhe vlerësimin e trashëgimisë kulturore. Temat që përfshihen në këtë kurs përfshijnë konceptet themelore të trashëgimisë kulturore, edukimin për zhvillimin e politikave të trashëgimisë kulturore, edukimin për menaxhimin e trashëgimisë kulturore, analizën, prezantimin dhe diskutimin e konventave të ndryshme që kanë të bëjnë me trashëgiminë kulturore, edukimin për promovimin e trashëgimisë kulturore, roli bashkëkohor

i trashëgimisë materiale dhe jo-materiale; edukimin për menaxhimin e pronave kulturore si një vend modern. Kursi përfshin edhe vizita të monumenteve të trashëgimisë kulturore.

MËSIMDHËNIA E EDUKATËS QYTETARE (Z)

Ky kurs përfshin tema, të cilat studentëve u ndihmojnë që të zhvillojnë njohuri dhe shkathtësi të zbatimit të strategjive bashkëkohore të mësimdhënies nga fusha e edukatës qytetare. Kursi ofron njohuri në zbatimin e metodave bashkëkohore të mësimdhënies, që kanë të bëjnë me konceptet themelore të edukatës qytetare, të drejtat e njeriut, të drejtat dhe përgjegjësitë, demokracinë dhe zhvillimin e saj në Kosovë, zgjedhjet, qeverisjen lokale, parlamentin, riciklimin, ndotjen e mjedisit, organizatat kombëtare dhe ndërkombëtare, legjislacionin, gjykatat, dinjitetin njerëzor, racizmin.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimi praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturave nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimi praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijnë tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat. Qëllimi parësor i komponentit të Mësimi praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimi praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insituacione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollë është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënësit dhe prindërit me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në cdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15, 000 – 20, 000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiut varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studentit regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtejshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

9. SPECIALIZIMI NË GJEOGRAFI

9.1. Qëllimi i Specializimit

Specializimi Gjeografi, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët që janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e gjeografisë. Qëllimi i tij, është që të ofrojë arsim të qëndrueshëm dhe zhvillimin profesional për mësimdhënësit e lëndës së gjeografisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi, si dhe në lëndën e gjeografisë në veçanti. Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e gjeografisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

9.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në përfundim të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të të nxënit për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.

- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Analizojnë dhe vlerësojnë në mënyrë kritike përmbajtjet mësimore, qoftë nga gjeografia kombëtare apo nga ajo ndërkombëtare, duke shfrytëzuar strategji të reja të mësimdhënies në lëndën e gjeografisë.
- Shqyrtojnë, analizojnë dhe vlerësojnë teoritë, metodat dhe praktikrat e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënien e gjeografisë dhe të edukatës qytetare në veçanti si dhe reflektojnë për praktikrat e tyre personale.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme të gjeografisë, fenomenet nga jeta e përditshme si dhe raportet e gjeografisë dhe të edukatës qytetare me shkencat e tjera shoqërore.
- Zotërojnë aftësi për të identifikuar probleme studimore në fushën e gjeografisë me të cilat ballafaqohet shoqëria si dhe kontribuojnë në zgjidhjen e tyre.
- Demonstrojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin në përgjithësi gjithnjë në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Shqyrtojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë metodat dhe teknikat e reja në mësimdhënien e gjeografisë dhe edukatës qytetare si dhe reflektojnë lidhur me ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikat arsimore të vendit dhe ndikimin e tyre në mësimdhënien dhe të nxënësve në lëndën e gjeografisë si dhe në atë të edukatës qytetare.

9.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES NË GJEOGRAFI					
Viti I					
Semestri I					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS	3	0	5 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME	3	0	5 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	2	6 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E GJEOGRAFISË FIZIKE	3	1	6 ECTS
5.	Z	SHKRIM AKADEMIK KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	ASPEKTI I BASHKËVEPRIMIT NJERI-NATYRË MËSIMI KABINETIK DHE PUNA NË TERREN	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
1.	O	SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM	2	2	6 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	3	0	5 ECTS
3.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E GJEOGRAFISË SHOQËRORE	3	1	6 ECTS
5.	Z	POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E GJEOGRAFISË REGJIONALE LËVIZJA HAPËSINORE E POPULLSISË QYTETËRIMI SHQIPTAR	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
Semestri III					Orë/javë
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	3	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV	3	0	4 ECTS
3.	O	MËSIMDHËNIA E EDUKATËS QYTETARE	3	0	5 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	3	0	5 ECTS
5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	3	0	4 ECTS
6.	Z	TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE STATISTIKA NË ARSIM	2	0	4 ECTS
7.	Z	GJEOGRAFIA KOMBËTARE GJEOTRASHËGIMIA DHE MJEDISI EDUKIMI PËR ZHVILLIM TË QËNDRUESHËM EDUKIMI PËR STEAM	2	0	4 ECTS
			19	0	30 ECTS
Semestri IV					
1.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE III	3	0	5 ECTS
2.	O	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3.	O	TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

9.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secilin kurs SPECIALIZIMI: GJEOGRAFI

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E GJEOGRAFISË FIZIKE (O)

Kursi pajisë studentët me njohuri nga metodat dhe strategjitë e mësimdhënies në fushën e gjeografisë fizike. Kursi trajton tema dhe çështje pedagogjike që kanë të bëjnë me mësimin e fushës së gjeografisë, duke krijuar mundësi aktive të nxënimit produktiv, dhe duke ndryshuar rrënjësisht në aspektin perspektiv mësimdhënien dhe të nxënimit e lëndës së gjeografisë fizike. Përshtatja dhe aplikimi i metodave adekuate, si dhe përdorimi i mjeteve të konkretizimit për interpretimin e njohurive nga fusha e gjeografisë fizike (atmosferën, hidrosferën, litosferën dhe biosferën), do të ju ofroj studentëve një kuptim më të thellë për rolin dhe rëndësinë e mësimdhënies së kësaj disipline. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të gjeografisë fizike dhe vlerësimi e llojet e tij.

ASPEKTI I BASHKËVEPRIMIT NJERI NATYRË (Z)

Me anë të këtij kursi studentëve ju ofrohen njohuri për bashkëveprimin e ndërsjellë në mes të sistemeve natyrore e humane si dhe për efektet që janë rezultat i këtij bashkëveprimi. Në kurs trajtohen tema për Tokën si sistem dinamik, gjeosferat, vetit dhe relacionet mes tyre, energjinë dhe burimet e saj, sistemet natyrore e humane si dhe tipet e tyre, bashkëveprimi njeri-mjedis dhe efektet e tij, ndikimin e proceseve humane në rreziqet natyrore dhe ngrohjen globale si dhe vlerësimi i ndikimit të njeriut në mjedis.

MËSIMI KABINETIK DHE PUNA NE TERREN (Z)

Kursi mësimi kabinetik dhe puna në terren përmban njohuri lidhur me organizimin dhe mbajtjen e mësimin në kabinete dhe organizimin e ekspeditave në terren, format e ekspeditave dhe qëllimet e tyre. Puna në terren është pjesë e patjetërsueshme e mësimdhënies dhe e mësimin në gjeografi. Shikuar nga përmbajtja e gjeografisë terreni mbetet laboratorit i vërtetë për eksperimente gjeografike. Shumë çështje tematike në mjedise lokale si përdorimi i tokës bujqësore, problemet urbane, mjedisore, shpërndarja e shërbimeve në hapësirat rurale, prerja e pyjeve, konservimi i natyrës, pastaj përdorimi i hartave dhe instrumenteve për të matur, regjistruar, e dokumentuar të dhëna mësohen në kabinet mirëpo më së miri kuptohen gjatë punës në terren. Ky kurs do të ju ndihmoj studentëve të gjeografisë që njohurit e tyre të fituara në kabinete të konkretizojnë në terren.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E GJEOGRAFISË SHOQËRORE (O)

Kursi pajisë studentët me njohuri nga metodat dhe strategjitë e mësimdhënies në fushën e gjeografisë shoqërore. Kursi trajton tema dhe çështje pedagogjike që kanë të bëjnë me mësimin e kësaj fushe të gjeografisë, duke krijuar mundësi aktive të nxënimit produktiv, dhe duke ndryshuar rrënjësisht në aspektin perspektiv mësimdhënien dhe të nxënimit e lëndës së gjeografisë shoqërore. Përshtatja dhe aplikimi i metodave adekuate, si dhe përdorimi i mjeteve të konkretizimit për interpretimin e njohurive nga fusha e gjeografisë shoqërore (probleme demografike, sociale, ekonomike, politike, kulturore etj.), do të ju ofroj studentëve një kuptim më të thellë për rolin dhe rëndësinë e mësimdhënies së kësaj disipline. Gjithashtu, ofrohen

përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të gjeografisë shoqërore dhe vlerësimi e llojet e tij.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E GJEOGRAFISË REGJIONALE (Z)

Kursi pajis studentët me njohuri nga metodat dhe strategjitë e mësimdhënies në fushën e gjeografisë regjionale. Kursi trajton tema dhe çështje pedagogjike që kanë të bëjnë me mësimin e kësaj fushe të gjeografisë, duke krijuar mundësi aktive të nxënit produktiv, dhe duke ndryshuar rrënjësisht në aspektin perspektiv mësimdhënien dhe mësimnxënien e lëndës së gjeografisë regjionale. Përshtatja dhe aplikimi i metodave adekuate, si dhe përdorimi i mjeteve të konkretizimit për interpretimin e njohurive nga fusha e gjeografisë regjionale (njohuri për Evropën, Azinë, Afrikën, Amerikën Veriore e Jugore, si dhe Australinë me Oqeani), do të ju ofroj studentëve një kuptim më të thellë për rolin dhe rëndësinë e mësimdhënies së kësaj disipline. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të gjeografisë regjionale dhe vlerësimi e llojet e tij.

LËVIZJA HAPËSINORE E POPULLSISË (Z)

Lëvizja hapësinore e popullsisë synon t'i ofrojë studentëve njohuri gjeografike, demografike dhe statistikore mbi lëvizjen hapësinore të popullsisë në botë në përgjithësi dhe në Shqipëri dhe Kosovë në veçanti. Analizohen shkaqet (ekonomike, politike, sociale dhe mjedisore) e lëvizjes hapësinore të popullsisë, shqyrtohen faktorët tërheqës dhe faktorët shtytës, pasojat e lëvizjeve hapësinore në aspektin ekonomik, shoqëror edhe urban. Njihen me funksionet e institucioneve botërore dhe kombëtare për menaxhimin e lëvizjeve hapësinore, analizohet legjislacioni kombëtar dhe ndërkombëtar si dhe theksohet rëndësia e aplikimit të teknologjisë GIS për paraqitjen hartografike të drejttimeve të migrimit. Në këtë kurs po ashtu analizohen trendet e lëvizjeve hapësinore në të ardhmen, kundruar nga aspekti i globalizimit.

QYTETËRIM SHQIPTAR (Z)

Ky kurs fokusohet në qytetërimin shqiptar, zhvillimin e tij nëpër etapat historike, ndikimet e jashtme, ndikimet religjioze dhe transformimet e brendshme të qytetërimit shqiptar. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: krijimi i qytetërimit shqiptar, ndikimet e jashtme, qytetërimi ilir, qytetërimi arbëror, qytetërimi shqiptar dhe krishterizmi, qytetërimi shqiptar dhe islamizmi, qytetërimi shqiptar dhe krijimi i shtetit kombëtar shqiptar, qytetërimi shqiptar përball integritimeve ndërkombëtare dhe globalizimit. Studentët do të bëhen “lexues kritik” në mënyrë që të analizojnë hulumtimet sasiore dhe cilësore në fushën e qytetërimit shqiptar dhe të shfrytëzojnë rezultatet kërkimore në realizimin e hulumtimeve të tyre për përmirësimin e praktikave të mësimdhënies dhe të nxënit.

MËSIMDHËNIA E EDUKATËS QYTETARE (O)

Ky kurs përfshin tema të cilat studentëve iu ndihmojnë që të zhvillojnë njohuri dhe shkathtësi të zbatimit të strategjive bashkëkohore të mësimdhënies nga fusha e edukatës qytetare. Kursi ofron njohuri zbatimin e metodave bashkëkohore të mësimdhënies që kanë të bëjnë me konceptet themelore të edukatës qytetare, të drejtat e njeriut, të drejtat dhe përgjegjësitë, demokracinë dhe zhvillimin e saj në Kosovë, zgjedhjet, qeverisjen lokale, parlamentin, riciklimin, ndotjen e mjedisit, organizatat kombëtare dhe ndërkombëtare, bashkësisë lokale, kushtetutën, legjislacionin, gjykatat, dinjitetin njerëzor, racizmin, barazinë gjinore, etj.

Gjithashtu, ky kurs ofron përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të edukatës qytetare si dhe vlerësimin dhe llojet e ti.

GJEOGRAFIA KOMBËTARE (Z)

Gjeografia kombëtare është një disiplinë akademike që studion trojet shqiptare, veçoritë fiziko-gjeografike, shoqërore-ekonomike si dhe pasuritë natyrore të tyre. Në kurs trajtohet e kaluara e kombit shqiptar dhe faktorët që ndikuan në copëtimin e trojeve shqiptare. Gjithashtu, në këtë kurs trajtohen edhe çështje që kanë të bëjnë me popullsinë, karakteristikat demografike, vendbanimet si dhe ekonominë e trevave shqiptare. Trajtimi kompleks i kësaj lënde ofron njohuri për gjeografinë, historinë, demografinë dhe ekonominë e trevave shqiptare, si dhe edukimin e studentëve me dashurinë për kombin shqiptar dhe vlerat natyrore e kulturore të tij.

GJEOTRASHËGIMIA DHE MJEDISI (Z)

Përmes kursit *Gjeotrashëgimia natyrore dhe mjedisi* studentëve ju ofrohen njohuri shkencore, teknike dhe ligjore mbi trashëgiminë natyrore, trashëgiminë natyrore kombëtare dhe botërore, rolin dhe rëndësinë e saj përballë problemeve mjedisore lokale e rajonale, me origjinë humane dhe natyrore. Në kurs përfshihen kuptimet për zonat e mbrojtura sipas klasifikimit të IUCN-së, për institucionet botërore dhe kombëtare për menaxhimin e tyre, legjislacionin kombëtar dhe ndërkombëtar si dhe ndihmesa e aplikimit të teknologjisë GIS për katalogimin e gjeotrashëgimisë natyrore, roli dhe rëndësia e saj për ruajtjen e mjedisit.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimit praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturave nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijnë në tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat. Qëllimi parësor i komponentit të Mësimit praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insituacione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollore është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të

analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënës dhe prindër me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në çdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15, 000 – 20, 000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiutit varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studentit regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtuqjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

10. SPECIALIZIMI NË TEKNOLOGJI DHE TIK

10.1. Qëllimi i Specializimit

Ky program i studimeve korrespondon me fushën kurrikulare “Jeta dhe puna” të kurrikulës së re të Kosovës. Konceptet themelore të kësaj fushe kurrikulare janë: Zhvillimi personal (shkathhtësi për jetë) – klasat 6-9; Zhvillimi i bazuar në aktivitetet praktike – klasat 6-9; Ekonomia familjare (shtëpiake) – klasat 6-9; Këshillim dhe orientim në karrierë – klasat 6-12; Teknologji duke përfshirë TIK-un – klasat 6-12; Puna dhe edukimi për ndërmarrësi – klasat 6-12. Studentët e diplomuar në programin bachelor, Teknologji-Informatikë të Fakultetit të Edukimit quhen të kualifikuar për mësimdhënie të teknologjisë dhe TIK-ut në shkollën e mesme të ulët (klasat 6-9). Me akreditimin e programit MA mësimdhënës i teknologjisë dhe TIK 60 ECTS janë të kualifikuar edhe për shkollën e mesme të lartë (klasat 6-12). Prezenca e theksuar e përmbajtjeve nga fusha e TIK-ut, sidomos në arsimin e mesëm të lartë, imponon nevojën që për mësimdhënës të teknologjisë dhe TIK-ut të përgatiten persona që kanë njohuri të thellë të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit. Nga ana tjetër, ata duhet të pajisen edhe me njohuri relevante nga teknologjia, këshillimi në karrierë e ndërmarrësia që, në kushtet e Kosovës, kërkon një program dyvjeçar.

10.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në përfundim të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të nxënies për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.

- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit në përdorimin e teknologjisë dhe TIK-ut.
- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Demonstrjnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga teknologjia dhe TIK-u, nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësin në qendër, si dhe të nxënësve të teknologjisë dhe TIK-ut në klasë dhe në laborator.
- Reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë teorinë, metodologjinë dhe praktikën e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së teknologjisë dhe TIK-ut në veçanti.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme të teknologjisë dhe TIK-ut dhe në mënyrë efektive arsyetojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë idetë në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat e tjera lëndore.
- Zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme nga fusha e teknologjisë dhe TIK-ut, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
- Demonstrjnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjisllacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikën e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

10.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES NË TEKNOLOGJI DHE TIK					
Viti I					
Semestri I			Orë/javë		
		Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS	3	0	4 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME	3	0	4 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	1	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E TIK-ut	2	0	4 ECTS
5.	O	VIZATIMI TEKNIK PËRMES SOFTVERËVE	3	0	5 ECTS
6.	Z	SHKRIM AKADEMIK KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
7.	Z	KËSHILLIMI NË KARRIERË EDUKIMI PËR NDERMARRËSI	2	0	4 ECTS
			18	1	30 ECTS
1.	O	TEKNOLOGJI E MATERIALEVE TË AVANSUARA	2	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
3.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT ELEKTRONIK	3	0	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E TEKNOLOGJISË	3	0	5 ECTS
5.	O	KAPITUJ TË ZGJEDHUR NGA INXHINIERIA MEKANIKE	3	0	5 ECTS
6.	Z	POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM	2	0	3 ECTS
7.	Z	E-BASHKËPUNIMI NË EDUKIM SHFRYTËZIMI I SOFTVERËVE DHE TEKNOLOGJIVE MODERNE PËR MËSIMDHËNIE INTERAKTIVE STATISTIKA NË ARSIM	2	0	3 ECTS
			18	0	30 ECTS
Semestri III			Orë/javë		
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	2	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV	2	0	4 ECTS
3.	O	CLOUD COMPUTING NË EDUKIM	2	0	4 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	2	0	4 ECTS
5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	O	BURIMET E RIPËRTRITSHME TË ENERGJISË	2	0	4 ECTS
7.	Z	PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM VËSHTIRËSITË NË TË NXËNË ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE	2	0	3 ECTS
8.	Z	PAJISJET TEKNIKE EFICIENCA E ENERGJISË EDUKIMI PËR ZHVILLIM TE QËNDRUESHËM VLERËSIMI DHE TË NXËNIT NË TEKNOLOGJI DHE TIK	2	0	3 ECTS
			16	0	30 ECTS
Semestri IV					
1.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE III	3	0	5 ECTS
2.	O	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3.	O	TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

10.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secilin kurs **SPECIALIZIMI: TEKNOLOGJI DHE TIK**

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E TIK-UT (O)

Ky kurs fokusohet në mënyrat e planifikimit të procesit të mësimdhënies dhe të nxënimit nga lëmia e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: mësimdhënia ndërvepruese përmes përdorimit të metodave të të menduarit kritik, struktura e orës mësimore me praktika të suksesshme bashkëkohore, qëllimet dhe objektivat, si dhe mënyrat e metodat e vlerësimit sistematik. Studentët në mënyrë praktike do të ndërtojnë dhe zbatojnë modele për zhvillimin e mësimin në kushtet konkrete duke harmonizuar të gjitha fazat si: përgatitjen për të nxënë, përpunimin e përmbajtjes së caktuar dhe konsolidimin e të nxënimit. Studentët në mënyrë analitike do të trajtojnë dhe zbatojnë metodat e mësimdhënies dhe të nxënimit në kushtet konkrete të klasës konform planprogrameve përkatëse në fushën e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit.

VIZATIMI TEKNIK PËRMES SOFTVERËVE (O)

Në këtë kurs studentët fitojnë njohuri dhe zbatojnë teknikat e vizatimit teknik, standardet, formatet, llojet dhe përdorimin e vijave, shkrimin teknik, rrafshet projektuese, projeksionin e pikës dhe drejtëzes, projeksionin ortogonal të trupave, paraqitjen e objekteve dhe detajet e ndryshme, prerjet, dimensionimin dhe kualitetin e përpunimit. Studentët mësojnë dhe zbatojnë rregullat themelore të vizatimit teknik me vegla për punë dore dhe realizojnë të njëjtat vizatime në kompjuter duke përdorur softuerët për vizatime në dy dimensionale dhe tredimensionale.

KËSHILLIMI NË KARRIERË (Z)

Në këte lëndë mundësohet përvetësimi e koncepteve bazë dhe njohurive aktuale nga kjo fushë të re për këshillim në karrierë. Hulumtohen burime të ndryshme të informacioneve për këshillim dhe fusha të mundshme të punësimit, si; arsimit, arsim profesional, drejtime në lëndët ekzakte, drejtime teknike, mjeksore, mjedisore e mediatike, në vend dhe jashtë vendi. Shtjellohen ndikimi i faktorëve të ndryshëm, si familja, rrethi shoqëror dhe ndikues të tjerë të mundshëm, që ndikojnë dhe ndihmojnë orientimin e individit në përzgjedhjen e drejtimeve të veqanta me perspektivë në karrierën e të rinjëve. Analizohet tregu aktual në drejtimet e shumta të ndryshme në vend dhe jashtë vendi. Analizohen epërsit dhe rreziqet gjatë orientimit në drejtime të ndryshme.

EDUKIMI NË NDËRMARRËSI (Z)

Në këte lëndë mundësohet përvetësimi e koncepteve bazë dhe i njohurive të avansuara në fushën e edukimit për aftësit e nxënësve në ndërmarrje, aktivitete individuale. Praktikohen aktivitete me studentë lidhur me përgatitjen e planeve individuale, familjare e grupe. Hulumtohen burime të ndryshme të informacioneve për ndërmarrje të ndryshme dhe zhvillimin e kreativitetit në ndërmarrësi. Shtjellohen ndikimi i faktorëve të ndryshëm të ndryshëm që nxizin dhe zhvillojnë vetit dhe kreativitetin e studentëve për ndërmarrësi në jetë. Punime dhe projekte të ndryshme në aftësimin e përpilimit të planeve të biznesit familjar apo edhe të planeve për ide të ndryshme tjera profitpruese.

TEKNOLOGJIA E MATERIALEVE TË AVANSUARA (O)

Kursi studentëve ju ofron njohuri në fushën e teknologjisë së jometaleve dhe metaleve si dhe zbatimin bashëkohor të tyre. Studentët do të njohin vetitë e materialeve, si; vetit fizike, kimike, teknike dhe teknologjike. Avansojnë njohuritë mbi; lëndët e para dhe procesin teknologjik të letrës e drurit si dhe përfitimin e celulozës. Mesojnë për plastikën, plastifikatorët dhe katalizatorët si dhe prodhimi i masës plastike dhe zbatimin e saj. Mësojnë për përfitimin dhe zbatimin e materialet të avansuara (fibrat e qelqit, fibrat e karbonit, Aeroxhelet, nanotubat, smart materialet dhe kompozitet) si dhe ndërtimin e paisjeve të teknologjisë së informacionit.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT ELEKTRONIK (O)

Ky kurs prezanton konceptet dhe metodat e avancuara në fushën e mësimdhënies dhe të nxënit elektronik si dhe të edukimit në distancë nga pikëpamja e mbështetjes që ofron Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit për një formë të tillë të arsimit. Gjithashtu gjatë këtij kursi do të trajtohen modelet e për mësimdhënie dhe të nxënit elektronik, Teknologjitë e Internetit në edukimi, Simulimet kompjuterike dhe animacionet në edukim. Kursi ofron po ashtu njohuri për realizimin e eksperimenteve përmes kompjuterit, teknologjitë e bashkëpunimit të mbështetura nga Kompjuteri, objektet e ripërdorshme të të mësuarit, Sistemet e Menaxhimit të të mësuarit (LMS).Gjatë kursit po ashtu do të trajtohen sistemet e adaptueshme të të mësuarit, problemet kompatible të aseteve të të mësuarit elektronik dhe veglave softëerike, biblioteka dixhitale, etj. Ky kurs po ashtu trajton vlerësimin Elektronike, mënyrat e krijimit të pyetësorëve elektronike në Internet, vlerësimin e cilësisë së materialeve të mësimit elektronik.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E TEKNOLOGJISË (O)

Kursi fokusohet në mënyrat e planifikimit të procesit të mësimdhënies dhe të nxënit nga lënda e teknologjisë. Kursi përmban: mësimdhënien ndërvepruese përmes përdorimit të metodave të të menduarit kritik, strukturën e orës mësimore dhe mënyrat e metodat e vlerësimit sistematik. Studentët do të ndërtojnë plane të orës mësimore në kuadër të lëndës dhe zhvillimin e orës në kushtet konkrete para studentëve. Studentët në mënyrë analitike do të trajtojnë dhe zbatojnë metodat e mësimdhënies dhe të nxënit në kushtet konkrete të klasës konform planprogrameve përkatëse në fushën e teknologjisë.

KAPITUJ TË ZGJEDHUR NGA INXHINERIA MEKANIKE

Në këtë kurs studentët fitojnë njohuri nga bazat e inxhinierisë mekanike, ku përfshihen detale të ndryshme të makinave, transmetuesit e ndryshëm, makinat hidraulike, makinat termike dhe makinat pneumatike. Studentët fitojnë njohuri për makinat e thjeshta, levat, rrafshin e pjerrët, pykat, vidhat, transmetuesit me rrota të dhëmbëzuara cilindrike, konike dhe hiperboloidale, transmetuesit dhe mekanizmat me gungë, me zingjirë, motorët me djegie të brendshme, motorët me piston, motorët rrotullues, motorët turboreaktivë dhe raketorë, paisjet pneumatike, llojet e pompave, turbinat hidraulike aktive dhe reaktive si dhe tipet dhe llojet e kaldajave.

E-BASHKËPUNIMI NË EDUKIM (Z)

Kursi synon që të zhvillojë teorikisht dhe praktikisht njohuri lidhur me konceptet e E-bashkëpunimit dhe llojet e E-bashkëpunimit për komunikim dhe punë me kolegë dhe nxënës. Kursi shtjellon nocionet e E-bashkëpunimit në mjedisin mësimor dhe sesi kjo formë e bashkëpunimit ndikonë në zhvillimin profesional të vetëmësimdhënësve por edhe në

rezultatet e të nxënit të nxënësve. Kursi fokusohet në aftësimin teorik dhe praktik të studentëve për të shfrytëzuar : grupet e diskutimit, format e komunikimit sinkron siç janë chat dhe videokonferencat, format e komunikimit elektronik asinkron, burimet për e-bashkëpunim, ëbsitet bashkëpunuese, teknologjitë për bashkëpunim, etj.

SOFTUERET DHE TEKNOLOGJITË MODERNEPËR MËSIMDHËNIE INTEREAKTIVE (Z)

Ky kurs prezanton mënyrat e përdorimit të veglave softuerverike si dhe teknologjive modern për të bërë mësimdhënien intereaktive, dhe krijimin e hapsirave për mësim interaktiv. Disa nga temat të cilat përfshihen në këtë kurs janë: Mësimdhënia interactive, të nxënit interaktiv, Shfrytëzimi I tabelave Interaktive, teknologjitë modern të edukimit, Veglat e teknologjive modern te edukimit, sistemet e të nxënit multimedil, Te nxënit permes telefonit mobil (Mobile Learning), Mësimdhënia interaktive dhe strategjitë e të nxënit, Libri Elektronik (E-Book),Libri interaktiv (I-book), shërbimet Cloud për mësimdhënie interactive,Shfrytëzimi i platformes Moodle dhe veglavetë saj, Ëëbsitet interaktive dhe Apps-ët për edukim, përdorimi i platforms JOOMLA, shfrytëzimi i softëerit OLAT, etj.

CLOUD COMPUTING NË EDUKIM (O)

Ky kurs prezanton parimet themelore, teknologjinë, dhe zhvillimin aktual të cloud Computing, llojet e cloud computing dhe format e përdorimit të cloud computing ne edukim. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: parimet themelore të cloud computing, historia e teknologjisë,arkitektura e platformes cloud, dallimi ne mes te cluod computing dhe Ëëb 2.0, mënyrat e krijimit të llogarive personale në GSU si një përdorues, vizitimi i GSU platformës sonë cloud computing (IBM), teknologjitë bazë në cloud, , Cloud si i zgjuar, përdorimi cloud computing në edukim, udhëzimet për zgjedhjen dhe vendosjen e shërbimeve cloud, sistemet cloud computing të vendosura si: Google AppEngine, Google, Amazon EC2 dhe S3, Gogle Apps për Arsimin, shfrytëzimi i Google Talk, Google Docs dhe Google Sites.

BURIMET E RIPËRTRITSHME TË ENERGJISË (O)

Në këtë kurs studentët fitojnë dituri të reja me aspektet aktuale legjislative mbi burimet e ripërtritshme të energjisë në Kosovë dhe në BE. Studentët mësojnë me burime të energjisë së ripërtritshme si; Energjia e erës, energjia e ujit, energjia solare, energjia e biomasës si dhe kapacitetet e tyre të disponueshme në Kosovë e më gjerë. Shembuj konkret të praktikave të mira të vendeve në zhvillim mbi ngritjen e vetëdijes së kursimit të energjisë dhe burimet tjera alternative të prodhimit të energjisë elektrike në vend. Njohja me burimet e ripërtritshme të energjisë në Kosovë dhe mundësit e zhfrytëzimit të tyre. Përkrahjet financiare shtetërore e të fondacioneve të BE dhe asociacioneve tjera kredidhënëse në fusha të ndryshme; shtëpi private, shkolla, institucione komunale me qëllim të zvoglimit të hargjimeve të energjisë.

PAJISJET TEKNIKE (Z)

Në këtë kurs do të përfshihen njohuritë e përgjithshme mbi transmetimin e nxehtësisë, ligji mbi ruajtjen e masës dhe energjisë. Llogaritja e humbjeve hidraulike, humbjeve termike dhe fitimi i nxehtësisë. Aparatet ngrohëse (radiatorët, ventilkonvektorët etj.) boileri, përgatitja e ujit sanitar me ndihmën e paneleve diellore, gjeneratorët e energjisë terime, ventilimi natyrat dhe artificial, pajisjet ftohëse dhe pajisjet e klimatizimit, pompat termike (avulluesi, kondenzuesi, kompresori, valvola droseluese) dhe pajisjet tjera shtëpiake.

EFIÇENCA E ENERGJISË (Z)

Në këtë kurs studentët fitojnë dituri të reja me aspektet aktuale legjislative mbi efiçencën e energjisë në Kosovë dhe në BE. Studentët mësojnë shembuj konkret në zvoglimin e hargjimit të energjisë në fusha si; paisjet shtëpiake, ndriqime publike, ventilime, në ndërtimin e shtëpive dhe renovimit të tyre me materiale të cilat sjellin në efiçencë të energjisë dhe zvoglimin e hargjimit të energjisë elektrike. Shembuj konkret të praktikave të mira të vendeve në zhvillim mbi ngritjen e vetëdijes së kursimit të energjisë elektrike në vend. Përkrahjet financiare shtetërore e të fondacioneve të BE dhe asociacioneve tjera kredidhënëse në fusha të ndryshme; shtëpi private, shkolla, institucione komunale me qëllim të zvoglimit të hargjimeve të energjisë.

VLERËSIMI I TË NXËNIT NË TEKNOLOGJI DHE TIK (Z)

Kursi do të fokusohet në shqyrtimin e vlerësimit shikuar nga këndi etik dhe psikologjik, ndërlidhjen e vlerësimit me të nxënësit, llojet e vlerësimit, vlerësimin me qëllim mësimnxënien, vlerësimin e vazhdueshëm në klasë, vlerësimin formësues dhe përmbledhës, zbatimin e vlerësimeve të standardizuara kombëtare dhe vlerësimet ndërkombëtare, vlerësimin e programeve, vlerësimin përmes portofolios, vlerësimin elektronik, vlerësimin e punimeve të shkruara, etj. Kursi gjithashtu trajton edhe aspektet e ndryshme të standardeve në arsim në nivele dhe kontekste të ndryshme (në nivel vendi dhe ndërkombëtar) duke përfshirë edhe procesin e caktimit të standardeve në arsim. Poashtu kursi do të fokusohet në vlerësimin në zbatimin e tij në Teknologji dhe TIK.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimin praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturve nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimin praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijojnë tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat. Qëllimi parësor i komponentit të Mësimin praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimin praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insitucione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollare është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të

analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënës dhe prindër me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në çdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15, 000 – 20, 000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiutit varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studenti regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtutjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

11. SPECIALIZIMI NË GJUHË DHE LETËRSI SHQIPE

11.1. Qëllimi i Specializimit

Programi "Master në mësimdhënien e gjuhës dhe letërsisë shqipe" është një program studimi ndërdisiplinar pasuniversitar i krijuar për studentët që janë të interesuar të përgatiten për mësimin e gjuhës shqipe dhe letërsisë. Qëllimi i programit "Master i mësimdhënies në gjuhë dhe letërsi shqipe" është të sigurojë arsimim të qëndrueshëm dhe zhvillim profesional për mësuesit e gjuhës dhe letërsisë shqipe. Në këtë kontekst, programi siguron arsim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi si dhe në lëndën e Gjuhës dhe Letërsisë në veçanti. Studentët do të fitojnë njohuri të përgjithshme në fushën e mësimdhënies bashkëkohore dhe njohuri themelore në fushën e Gjuhës dhe Letërsisë Shqipe. Ata do të zhvillojnë njohuritë, aftësitë dhe aftësitë e tyre në këtë drejtim për t'u përballur me nivelet e përparuara të sistemit arsimor të Kosovës. Atyre gjithashtu u ofrohet mundësia për të zgjedhur lëndë të ndryshme (me zgjedhje) sipas preferencave dhe interesave të tyre individuale, të cilat ofrohen në këtë program studimi.

11.2. Rezultatet e specializimit

Bazuar në qëllimin dhe profilin e programit, në fund të studimeve, të diplomuarit do të jenë në gjendje të:

- Zhvillojnë njohuri dhe aftësi për të analizuar në mënyrë kritike çështjet arsimore në një kontekst kombëtar dhe me një qasje ndërkombëtare, duke integruar aspekte shkencore dhe praktike në fushën e mësimdhënies në përgjithësi dhe në fushën e specializimit në veçanti;
- Të rishikojnë në mënyrë kritike dhe të kontribuojë në proceset e zhvillimit të kurrikulës përmes angazhimit në aktivitete profesionale dhe kërkimit në arsim;
- Krijojnë një mjedis të përshtatshëm mësimi për të gjithë nxënësit, bazuar në kuptimin e marrëdhënieve midis teorive pedagogjike dhe praktikës mësimore;

- Zbatojnë një vetëdije kritike për të kuptuarit praktik dhe zbatimin e teorive të ndryshme të të mësuarit, si dhe përdorimin e burimeve të ndryshme të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë;
- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, siç janë: gjithëpërfshirja, studentët me nevoja të veçanta (përfshirë studentët e talentuar), aspektet gjinore, të konsideruara nga këndvështrime të ndryshme;
- Reflektojnë mirëkuptimin dhe aftësitë për planifikimin, zbatimin dhe vlerësimin efektiv të gjuhës shqipe dhe përmbajtjes së letërsisë përmes zbatimit të strategjive të mësimdhënies me në qendër studentin, si dhe mësimin në klasë dhe në shoqëri;
- Reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë teorinë, metodologjinë dhe praktikën e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe të mësimdhënies së gjuhës dhe letërsisë në veçanti;
- Analizojnë lidhjen midis këtyre fushave dhe fushave të tjera shoqërore dhe të komunikimit (civilizimi, kultura, artet, historia) dhe promovoni, arsyetoni, komunikoni dhe zbatoni në mënyrë efektive ide nga fusha të tjera të temës në praktikën mësimore;
- Zotërojnë aftësinë për të modeluar, formuluar dhe zgjidhur probleme në fushën e gjuhës dhe letërsisë duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre;
- Përvetësojnë aftësinë për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në interes të mirëqenies së të gjithë nxënësve, zhvillimin e shkollës dhe avancimin e arsimit në vend;

11.3. Përmbajtja e programit

MASTER I MËSIMDHËNIES NË GJUHË dhe LETËRSI SHQIPE					
SEMESTRI I			Orë/javë		
Nr.	O/Z	Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	TEORI E MËSIMIT DHE KURRIKULËS	3	0	5 ECTS
2.	O	PSIKOLOGJI E PËRGJITHSHME	3	0	5 ECTS
3.	O	METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM	2	2	5 ECTS
4.	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E GJUHËS	3	1	6 ECTS
5.	Z	1.STATISTIKË NË ARSIM 2.KOMUNIKIMI NDËRVEPRUES 3.KOMUNIKIMI NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6.	Z	1.ANALIZË E TEKSTIT LETRAR 2.KOMENTI LETRAR 3.MËSIMDHËNIA E DREJTSHKRIMIT TË SHQIPES	2	0	4 ECTS
			15	3	30
1	O	SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË EDUKIM	2	2	6 ECTS
2	O	PSIKOLOGJI E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	3	0	5 ECTS
3	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE I	3	0	5 ECTS
4	O	MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E LETËRSISË	3	1	6 ECTS
5	Z	1. POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI 2. MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR 3. UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM	2	0	4 ECTS
6	Z	1. TIPOLOGJIA E LETËRSISË SHQIPE 2. GRAMATIKA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE	2	0	4 ECTS
			15	3	30 ECTS
SEMESTRI III			Orë/javë		
Nr.	O/Z	Lëndët	L	U	ECTS
1.	O	FILOZOFI E EDUKIMIT	3	0	4 ECTS
2.	O	PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIMIN INKLUZIV	3	0	4 ECTS
3.	O	METODOLOGJI E LEXIMIT LETRAR	3	0	5 ECTS
4.	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE II	3	0	5 ECTS

5.	O	VLERËSIMI NË ARSIM	3	0	4 ECTS
	Z	1. EDUKIMI PËR ZHVILLIM TË QËNDRUESHËM 2. TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM 3. VËSHITËRËSITË NË TË NXËNË 4. ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE	2	0	4 ECTS
	Z	1. HISTORI E ALBANOLOGJISË NË SHEK. XX 2. PËRKIMET NDËRMJET LETËRSISË GOJORE DHE TË SHKRUAR	2	0	4 ECTS
			19	0	30 ECTS
1	O	PRAKTIKA PEDAGOGJIKE 3	3	0	5 ECTS
2	Z	HULUMTIMI NË VEPRIM	3	0	5 ECTS
3		TEZA E MASTERIT			20 ECTS
			6	0	30 ECTS

11.4. Përshkrimet e kurseve

Përshkrimi për secilin kurs **SPECIALIZIMI: GJUHË DHE LETËRSI SHQIPE**

TEORI E MËSIMIT DHE E KURRIKULËS (O)

Kursi ofrohet për të promovuar bazën historike, filozofike e pedagogjike të procesit të nxënës dhe të mësimdhënies. Përmes këtij kursi ofrohen njohuri e shkathtësi themelore përkthazi me kompleksitetin e procesit të të nxënës, bazën filozofike, e sociale të të nxënës, teoritë e të nxënës: teoria bihevioriste, kognitiviste, sociale, konstruktiviste, holistike, humaniste, teoria e procesimit të informacionit etj., stilet e të nxënës: autitiv, vizuel, kinestetik, global, kronologjik, intuitiv, reflektiv etj. Studentët do të kenë mundësinë të analizojnë teoritë dhe qasjet kryesore kurrikulare dhe efektet e tyre në procesin e të nxënës dhe mësimdhënies së suksesshme dhe të promovojnë zhvillimin e të menduarit kritik dhe kreativ.

PSIKOLOGJIA E PËRGJITHSHME (O)

Përmes këtij kursi synohet që studentët të njohohen me konceptet bazë të psikologjisë, siç janë shkollat e ndryshme të psikologjisë, metodologjitë e studimit dhe me fushat e veprimtarisë të saj. Në anën tjetër, do të sqarohen bazat biologjike të cilat përbëjnë dhe sqarojnë perceptimet, perceptimet, vëmëndjen, të mësuarit dhe kujtesen ndër tjera procese bazike. Sqarimi dhe ndërlidhja e fenomeneve psikologjike mbi realitetin dhe mjedisin më të cilin njeriu ndërvepron do të jenë çështje të cilat do të ofrojnë një njohuri më koncize rreth ndodhive jetësore. Përpunimi i informatave si një dukuri shumë e rëndësishme e cila ndikon rëndë në funksionimin e individit, lidhur me konceptin e inteligjencës do të shtjellojnë disa nga permisat e interpretimit të realitetit. Përveç, funksionimit normal të proceseve kognitive, do të shpjegohen edhe disa procese anormale, shkaktohet e tyre si dhe forma e identifikimit të çrregullimeve të mundshme, qoftë sepse janë rrjedhojë e një procesi afunksional organik qoftë sepse kanë shkaktohet të jashtëm, ndodhitë jetësore, stresi, apo konsumimi i disa sustancave të caktuara.

METODAT E HULUMTIMIT NË ARSIM (O)

Ky kurs bene te mundur njohjen/kuptueshmerine e metodave te hulumtimit ne arsim, kurs ky i dizajnuar per te njohur dhe realizuar hulumtime te natyres sasiore dhe cilesore. Në fokus të veçantë do të jetë aftësimi për planifikim të projektit të hulumtimit me tërë elementet e tija, duke u përqendruar në çështjen e formulimit të pyetjeve hulumtuese, si dhe përkufizimet e qarta operative me qëllim që puna jonë si hulumtues të jetë e kuptueshme dhe e vlefshme. Ky proces studimor bëhet më domethënës me njohjen e kampionëve, që është e domosdoshme të përvetësohet mirë nga studentët në mënyrë që hulumtimi të arrijë vlerën shkencore. Njohuritë e tyre do të zgjerohen edhe më shumë me njohjen e teknikave të rëndësishme për mbledhjen e të dhënave. Kursi do u mundësoj studentëve jenë në gjendje të përfshihen në punë ndërvepruese dhe reflektuese, në mënyrë që t'u ndihmojë atyre të kuptojnë më thellë çështjet e metodologjike.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNËS E GJUHËS (O)

Objekt i këtij kursi janë metodat, modelet, teknikat dhe strategjitë e mësimdhënies së gjuhës shqipe me përcaktim thelbor sintaksën e shqipes standarde (të fjalisë dhe të periudhës). Temat

që përfshihen në këtë kurs janë: përkufizimi i metodave të ndryshme në zhvillimin e strukturës së fjalisë dhe të periudhës letrare, si dhe të tekstit letrar, konceptet didaktike të të pyeturit etj. Studentët do të bëhen hulumtues të veçorive psikologjike, didaktike dhe akademike të të shprehurit, të shkruarit dhe të lexuarit në fushë të mësimdhënies së gjuhës shqipe në nivel të fjalisë dhe të tekstit të shqipes standarde. Ata do të arrijnë të përmirësojnë praktikën e mësimdhënies dhe të nxëniet të kulturës së komunikimit brenda sistemit sintaksor të shqipes standarde.

STATISTIKË NË ARSIM (Z)

Ky kurs diskuton disa nga aspektet matematikore dhe shkencore të të dhënave empirike, ose të dhënave të bazuara në zgjidhjen e problemeve. Temat do të përfshijnë metodat për hartimin e eksperimenteve dhe anketimeve; dhe analizën e të dhënave duke përdorur modele statistikore. Shembujt do të ilustrojnë zbatimin e këtyre metodave në shkencat e edukimit në përgjithësi

KOMUNIKIMI NDËRVEPRUES (Z)

Objekt i këtij kursi janë mjetet e komunikimit në gjuhë, letërsi, kulturë, folklor dhe arte. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: mjetet dhe simbolika e komunikimit gjuhësor, letrar dhe artistik, komunikimi dhe informacioni, komunikimi me anë të gjuhës, letërsisë dhe arteve të tjera, gjuha në veprim, semantika e gjuhës, komunikimi me ndërveprim, komunikimi dhe shoqëria, komunikimi dhe interneti etj. Studentët do të bëhen hulumtues të veçorive semiologjike dhe pragmatike, të përformancës, të retorikës së komunikimit ndërpersonal, të konceptit ideologjik të komunikimit, të komunikimit masiv, të komunikimit përmes internetit. Ata do të arrijnë të përmirësojnë praktikën e komunikimit, duke i dhënë prioritet komunikimit gjuhësor.

KOMUNIKIMI NË ARSIM (Z)

Kursi është i dizajnuar të trajtoj problemin e komunikimit në aspektin teorik dhe atë praktik. Komunikimi në arsim trajton çështjet si: procesi i komunikimit, komunikimi efektiv, parimet për komunikim të efektshëm, komunikimi kompetent, barrierat për komunikim efektiv, komunikimin interpersonal dhe komunikimin në grup të vogël, shkathtësitë e të dëgjuarit, komunikimi verbal dhe joverbal (nga perspektiva e nxënësit dhe mësimdhënësit). Në këtë kurs trajtohen edhe faktorë të cilët ndikojnë në komunikimin në arsim dhe shkathtësitë e nevojshme për të krijuar një komunikim të efektshëm në procesin e edukimit, duke përfshirë këtu edhe komunikimin kolegjal me mësimdhënës dhe administratën në shkollë si dhe komunikimin e jashtëm si për shembull identifikimi i strategjive të efektshme të komunikimit shkollë-prindër si strategjitë e përmirësimit të arritjeve të nxënësve dhe zhvillimit të shkollës. Kursi gjithashtu trajton edhe aspektet e zhvillimit të komunikimit dhe bashkëpunimit të shkollës me komunitetin e gjërë.

ANALIZË E TEKSTIT LETRAR (Z)

Kursi mëton t'u mundësojë studentëve studimin e modeleve të leximit të vëmendshëm, përmbajtjesor dhe të kuptueshëm të krijimtarisë letrare-artistike. Njohjen me faktorët dhe mënyrat e shprehjes letrare, me teknikat e përcaktimit të saktë të domethënies së tekstit letrar, të zbulimit të natyrës së fjalëve, të interpretimit të tyre, të kapjes së synimit të autorit, të artikullimit të intonacionit, të ritmit, të rimës, të theksit, të timbrit dhe të tempit të leximit, si

dhe të anës logjike e emocionale të tekstit letrar. Njohjen me aspektet logjike, estetike dhe semantike të artit të shkruarit dhe të lexuarit, të dëgjuarit dhe të kuptuarit e rrafshëve gjuhësore, letrare, përmbajtjesore dhe kuptimore të tekstit letrar. T’ua mundësojë të jenë në gjendje diskutojnë rreth artit të dëgjuarit, të lexuarit dhe të interpretuarit të tekstit letrar, dhe të mund të identifikojnë sa më saktë domethëniet e nuancave kuptimore, e ngjyresave emocionale e logjike të tekstit letrar.

KOMENTI LETRAR

Lënda Koment letrar përbën një tërësi konceptesh e platformash hyrëse e paraqitëse teorike për njohjen paraprake të tekstit. Studentët do të njihen me shumë faktorë që na detyrojnë të bëjmë kujdes në përcaktimin sa më të saktë të domethënies së një teksti, e megjithatë përfundimisht do të aftësohen për t’i kuptuar thellë *tri aspekte të tekstit*: domethënien e tij, natyrën e tij dhe strukturën e tij. Kjo lëndë synon që të zhvillojë teorikisht dhe praktikisht njohuritë dhe aftësitë e studentëve për identifikimin, analizën dhe interpretimin e kuptimeve dhe nuancave kuptimore nga me të ndryshmet që dalin nga natyra e letërsisë, nga struktura ligjërimore e saj, si dhe nga modelet e ndryshme të tekstit letrar.

MËSIMDHËNIA E DREJTSHKRIMIT TË SHQIPES (Z)

Ky kurs u ofron studentëve njohuri të avancuara për gjuhën e sotme standarde shqipe, duke vënë në qendër të vëmendjes vështirësitë e zbatimit të saj të drejtë jo vetëm në shkollë, por edhe në shoqëri. Kursi ua mundëson studentëve thellimin e njohurive për parimet dhe rregullat e drejtshkrimit të shqipes standarde, si dhe zbatimin e tyre në praktikë.

SHFRYTËZIMI I TEKNOLOGJISË NË ARSIM (O)

Kursi synon që të zhvillojë në mënyrë teorike dhe praktike njohuritë lidhur me konceptet dhe llojet kryesore të Teknologjive të reja të Edukimit dhe atyre të Internetit për mbështetje të mësimdhënies dhe procesit të të nxënit. Kursi shtjellon konceptet multimediale dhe interaktive në mjedise të reja të mësimdhënies dhe të të nxënit. Kursi fokusohet në aftësimin teorik dhe praktik të studentëve për të shfrytëzuar: teknologjitë për mësimdhënie dhe të nxënë aktiv, TIK-un si medium dhe vegël mbështetëse për praktikën inkluzive, platformat për mësimdhënie, simulatorët e ndryshëm për realizimin e eksperimenteve dhe animacioneve kompjuterike në edukim, teknologjitë e bashkëpunimit të mbështetura nga kompjuteri, teknologjitë për vlerësim, teknologjitë e të nxënit elektronik në kontekst, si dhe teknologjitë për krijimin e materialeve interaktive që mundësojnë mësimdhënie dhe të nxënë interaktiv. Studentët poashtu mësojnë se si t’i vlerësojnë Teknologjitë e Edukimit dhe ato të Internetit për nga aspekti i ngritjes së performancës së mësimdhënies dhe të nxënit për të mbështetur të menduarit kritik, kreativitetin, inovacionin, monitorimin dhe aktivitetet mësimore në një perspektivë gjithëpërfshirëse.

PSIKOLOGJIA E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE (O)

Kursi trajton aspektet e lidhura me aspektin personal të nxënësit kundrejt mësimi si motivacioni dhe shtytja për nxënie. Nga këndvështrimi i teorisë së procesimit të informacimit ku nxënësi është në qendër të vëmendjes, do të trajtohen edhe metodat psikologjike bashkëkohore mbi përpunimin e të dhënave lidhur me nxënien, rëndësia e njohurive paraprake, mënyre aktuale e të mësuarit dhe ndërlidhja mes tyre si proces i suksesshëm për përvetësimin e njohurive dhe ruajtjen e tyre afatgjatë. Në psikologjinë e zbatuar në kontekstin mësimdhënie/

mësimnxënie luajn rol kyq teknikat e ndryshme të nxënies lidhur me procesin e kushtëzimit operant, andaj do të shpjegohen brenda kursi ashtu si dhe mënyra e zbatimit të tyre për ngritje të efektivitetit dhe efikasitetit të procesit nxënës. Kursi po ashtu trajton edhe aspektet e ndërtimit të raporteve të rëndësishme mes biologjisë dhe psikologjisë për të arritur e shpjeguar më së miri sjelljen dhe kognicionin njerëzor.

MËSIMDHËNIA DHE TË NXËNIT E LETËRSISË (O)

Kursi mëton t'u mundësojë studentëve studimin e metodave, të modeleve, të teknikave dhe të strategjive të mësimdhënies dhe të nxënit të letërsisë shqipe. Studimin e të shkruarit dhe të lexuarit letarar. Njohjen me sistemin estetik, me konceptet didaktike të leximit dhe të përpunimit të teksteve letrare në shkollë. T'ua mundësojë të bëhen hulumtues të veçorive letrare, historike dhe estetike të teksteve letrare. Krijimin e veçorive dhe të praktikave të mësimdhënies dhe të nxënit të teksteve letrare të periudhave të ndryshme.

POLITIKAT ARSIMORE DHE LEGJISLACIONI (Z) Kursi ofron mundësi për studentët të njihen me ciklin e zhvillimit të politikave arsimore si dhe me politikat aktuale në fuqi si dokumente kurrikulare, strategjitë dhe politikat e ndryshme të standardeve të mësimdhënies si licencimit i mësimdhënësve, orientimet e kurrikulës shkollore, standardet e performancës së drejtorëve të shkollave etj. Kursi gjithashtu ofron mundësi për studentët të njihen me dokumentet kryesore legjislative në sistemin e arsimit në Kosovë si ligjet e arsimit dhe udhëzimet e ndryshme administrative që rregullojnë aspekte të ndryshme të funksionimit të sistemit arsimor në Kosovë.

MËSIMDHËNIA E DIFERENCUAR (Z)

Në kuadër të këtij kursi fillimisht trajtohen tema që kanë të bëjnë me të kuptuarit, arsyeshmërinë e mësimdhënies së diferencuar dhe rolin e mësimdhënësit në zbatimin e mësimin të diferencuar. Në pjesën tjetër, trajtohen tema që kanë të bëjnë me modalitetet e diferencimit: diferencimi i përmbajtjes, diferencimi i procesit dhe diferencimi i produktit (rezultatit), pastaj menaxhimin e klasave të diferencuara, mjedisi i të nxënit, strategjitë e mësimdhënies për mësimin e diferencuar, si dhe planifikimi i mësimdhënies për klasat e diferencuara duke përfshirë edhe punën me nxënësit e talentuar. Kursi adreson mësimin e diferencuar apo individualizuar jo vetëm nga perspektiva e integritit dhe inkluzionit por edhe nga perspektiva e qasjes së mësimdhënies me nxënësin në qendër.

UDHËHEQJA DHE NDRYSHIMET NË ARSIM (Z)

Kursi adreson aspektet të udhëheqjes dhe menaxhimit të shkollës duke përfshirë teorinë dhe stilet e ndryshme të menaxhimit dhe udhëheqjes si dhe aspekte të menaxhimit të shkollës si institucion. Kursi adreson dimenzionet e një shkolle cilësore dhe atributet e një udhëheqësi të mirë dhe ndikimi i tij/saj në performancën dhe zhvillimin e shkollës si organizatë. Kursi adreson edhe aspektet e ndryshimeve në arsim duke përfshirë ndërlidhjen e reformës arsimore me rolin e drejtorit si dhe qasjen sistematike ndaj realizimit të ndryshimeve dhe reformave në arsim. Studentët do të ekspozohen ndaj sfidave dhe mundësive të realizimit të reformës

arsimore duke u mbështetur në teoritë dhe përvojat e mira ndërkombtare si dhe do të analizojnë gjendjen aktuale të reformës arsimore në Kosovë dhe rrugën që duhet të ndiqet.

TIPOLOGJIA E LETËRSISË SHQIPE (Z)

Kjo lëndë fokusohet në thellimin e njohurive të studentëve për tipologjinë e letërsisë shqipe, duke e shikuar atë nga prizmi i zhanreve letrare, strukturave ligjërimore, modeleve krijuese, shkollave e kodeve letrare, përmes së cilave do të vijmë te një klasifikim, shqyrtim, interpretim dhe analizim i letërsisë shqipe. Këtu do të shihen edhe fenomenet e transformimeve zhanrore të poezisë, prozës, dramës dhe kritikës letrare, gjithnjë duke u mbështetur në strukturat ligjërimore, modelet shkrimore dhe kodet e diskursit dominante. Po këtu do të bëhet edhe shqyrtimi i veprave fikzionale të autorëve përfaqësues, të cilët i kanë vënë qartë skemat e kodifikuara zhanrore, konceptimet strukturore dhe ligjërimore të letërsisë shqipe. Këto zhvillime do të përcillen edhe me dijen teorike përmes së cilës do të jetë e mundur identifikimi, qartësimi dhe tipizimi i letërsisë.

GRAMATIKË E ZBATUAR NË MËSIMDHËNIE

Në kursin *Gramatikë e zbatuar* do të shqyrtohet gjuhësia e zbatuar (e aplikuar) si studim i ligjërit të folur dhe të shkruar, duke e pasur parasysh edhe shtresëzimin social dhe të varieteve të saj, gjithnjë me idenë se *gjuhësia e zbatuar është një spektër kërkimi, i cili përhapet nga studimet teorike të gjuhës drejt praktikave në klasë.*

FILOZOFI E EDUKIMIT (O)

Në pjesën e parë të kursit ofohen përmbajtje thelbësore për historikun e edukatës, filozofinë esencialiste dhe ekzistencialiste, filozofinë progresiviste dhe pragmatiste, konstruktivizmin si dhe rrymat e tjera filozofike që formësojnë bazën e funksionimit të arsimit. Në pjesën e dytë ofrohen përmbajtje për rëndësinë e edukimit në formimin e individit dhe të shoqërisë, për tiparet e sistemit arsimor demokratik, për edukimin demokratik, edukimin global, edukimin për paqë dhe tolerancë, edukimin për qytetari demokratike, për misionin dhe tiparet e mësuesit të shkollës bashkëkohore, për rolin e shkollës në orientimin e të rinjve në profesione të dëshirueshme. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje thelbësore për çështjet e përgjithshme të pedagogjisë sistematike, përkatësisht për komponentet e edukatës fizike-shëndetësore, intelektuale, morale, estetike e punuese.

PRAKTIKA BASHKËKOHORE NË EDUKIM INKLUZIV (O)

Kursi ofron njohuri të avancuara nga fusha e edukimit inkluziv. Në këtë kurs trajtohen tema që kanë të bëjnë me përkufizimet bashkëkohore të edukimit inkluziv, filozofinë e edukimit inkluziv, format e inkluzionit në vende evropiane e më gjerë, nxënësit me nevoja të vecanta, dëmtimet e natyrave të ndryshme: në të dëgjuar, në të parë, prapambetje mendore, vështirësi në komunikim, vështirësi emocionale dhe në sjellje. Kursi ofron mundësi të debatimit të problemeve, të sfidave dhe tendencave të edukimit inkluziv në vende të ndryshme të botës duke i ndërlidhur me kontekstin kosovar. Gjithashtu, zhvillohen shkathtësi të planifikimit të suksesshëm dhe të zbatimit parimeve, strategjive të edukimit inkluziv të cilat shpijnë në drejtim të krijimit të një klase, një mësimitdhënësi një shkolle dhe një sistemi arsimor inkluziv.

METODOLOGJI E LEXIMIT LETRAR

Lënda *Metodologji e leximit letrar* ka për qëllim njohjen e studentëve me mësimin e letërsisë (që është mjaft kompleks), gjegjësisht, modelet e leximit letrar (që janë tejet të përbëra), të cilat lidhen me zhvillimin e aftësive kuptimore të nxënësve për ta pranuar, përjetuar, njohur dhe interpretuar tekstin letrar, si mjet dhe mënyrë e fisnikërimit të shpirtit të tyre dhe si burim specifik të njohurive. Përmes kësaj lënde studentët do të njihen me raportin e letërsisë si shkencë dhe si lëndë mësimore, me nocionet themelore metodologjike dhe funksionale të saj, me ligjësitë teorike dhe praktike të formimit të kulturës së leximit të nxënësit. Studentët përmes kësaj lënde do të njihen edhe me format e leximit (leximi me zë, heshtazi, logjik, ekspresiv etj.) dhe motivimin e nxënësve për të lexuar, kuptuar, interpretuar dhe përjetuar përmbajtjet letrare artistike, si pasurim të botës emotive dhe zhvillim të aftësive mendore të tyre. Përmes kësaj lënde studentët, po ashtu, do të përgatiten që të arrijnë të përzgjedhin drejt pjesët e leximit nga fusha e letërsisë (nga gjini, lloje dhe zhanre të ndryshme), duke përfillur kërkesat e Planprogramit mësimor dhe mundësitë psikike-intelektuale të zhvillimit të nxënësve për të shfrytëzuar tekstin letrar si burim të njohurive, të shkathtësive dhe të shprehive jo vetëm gjuhësore.

VLERËSIMI NË ARSIM

Kursi shqyrton aspektet dhe praktikat e vlerësimit që influencojnë cilësinë e mësimdhënies dhe reformën në shkollë në përgjithësi. Në mënyrë më të theksuar, kursi adreson aspektet e planifikimit dhe realizimit të vlerësimit të sipas qasjes së bazuar në kompetenca në kuadër të reformës kurrikulare në Kosovë. Kursi adreson edhe aspektet tjera të vlerësimit si: natyra dhe qëllimet e vlerësimit, ndërlidhja e vlerësimit me mësimdhënien, llojet e vlerësimit. Për më shumë, kursi trajton në hollësi edhe llojet e ndryshme të vlerësimit si vlerësimi i vazhdueshëm, vlerësimi për të nxënë (formativ) dhe vlerësimi i të nxënësit (përmbledhës) si dy koncepte që formësojnë vlerësimin që i bëjnë mësimdhënësit nxënësve ndërsa nga aspekti praktik kursi ekspozon nxënësit ndaj metodave të ndryshme të vlerësimit si: vlerësimi i bazuar në portfolio, vlerësimi i punimeve të shkruara, testet dhe cilësia e tyre etj. Përveq kësaj, kursi adreson edhe aspektet sistematike të vlerësimit si vlerësimet e jashtme kombtare dhe vlerësimi i programeve.

EDUKIMI PËR ZHVILLIM TE QËNDRUESHËM

Nevoja për zhvillim të qëndrueshëm është ndër sfidat e shoqërisë njerëzore sot përfshirë shoqërinë kosovare. Kursi ofron njohuri teorike për zhvillimin e qëndrueshëm si koncept zhvillimor global dhe shkathtësi praktike për zhvillimin e edukimit për zhvillim të qëndrueshëm. Kursi do zhvillojë kompetencat për të zbatuar strategji bashkëkohore të të nxënësit për qëndrueshmëri si: qasja holistike, të menduarit sistemik dhe kritik, të nxënësit me hulumtim, mësimdhënien e integruar, pjesëmarrjen në vendimmarrje si qytetar aktiv dhe të përgjegjshëm.

TENDENCAT BASHKËKOHORE NË ARSIM

Kursi adreson aspektet e ndryshme të zhvillimeve të fundit në sistemin arsimor në nivel ndërkombtar dhe më veçant në sistemin arsimor në Kosovë. Një nga temat kryesore është ndryshimi i vazhdueshëm i rolit të mësimdhënësit në krijimin shoqëror post-moderne dhe kohët e globalizimit. Gjithashtu, kursi adreson edhe zhvillimet aktuale në decentralizimin e kompetencave të sistemit të arsimit dhe fuqizimin e autonomisë së shkollave dhe rolit të mësimdhënësit si dhe konceptin e krijimit të shoqërisë së dijes. Kursi poashtu adreson edhe tendencat e zhvillimit të mësimdhënies dhe mësimin elektronik si dhe tendencat e përafërimit të

standardeve të sistemeve të arsimit me politikat dhe standardet e Bashkimit Europian dhe më gjërë.

VËSHIRËSITË NË TË NXËNË

Ky kurs trajton gjendjen e vështirësive në të nxënë, çështje kjo e njohur dhe e pranuar tashmë në përmasa të gjera e cila çon drejt vështirësive serioze në të nxënës shkollor dhe shpesh edhe në jetën e mëvonëshme të të rriturit. Kursi ofron njohuri teorike dhe shkathtësi praktike për të kuptuarit e drejtë të natyrave të ndryshme të vështirësive në të nxënë si pasojë e ngecjes së zhvillimit mendor, dëmtimeve të natyrës fizike e me theks të vecantë të vështirësive specifike në të nxënë si: disleksia, disgrafia, diskalkulia, dispraksia. Gjithashtu, ofon edhe njohuri rreth identifikimi të nxënësve me vështirësi në të nxënë dhe përpjekjet e s sfidat me të cilat ata përballen, mënyrën e adresimit më të mirë të nevojave të tyre, si dhe rolin që mësimit dhënit dhe prindërit luajnë në jetën e tyre.

ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE

Kursi adreson aspekte të përgjithshme të mësimit tërëjetësor dhe me fokus të veçantë në të kuptuarit e rëndësisë dhe modaliteteve të zhvillimit profesional të mësimit dhënit. Kursi adreson modele të ndryshme të zhvillimit profesional si modeli me bazë në shkollë, modeli i trajnimit të trajnerëve duke identifikuar përparësitë dhe mangësitë e secilit model. Në anën tjetër kursi adreson aspektet e të mësuarit profesional të mësimit dhënit duke elaboruar modalitetet e zhvillimit të mësimit dhënit si psh mentorimi i mësimit dhënit, reflektimi, planifikimi kolegjal etj. Për më shumë kursi adreson dimensionet teorike dhe praktike të procesit në të cilin angazhohen mësimit dhënit për të kuptuar punën e tyre dhe identifikuar format e tejkalimit të sfidave në baza të vazhdueshme.

HISTORI E ALBANOLOGJISË NË SHEK. XX

Objekt i këtij kursi janë shkollat, domenet, nocionet, institucionet dhe personalitet më të shquara të kësaj fushe. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: Albanologjia dhe fushat e saj: gjuhësia, historia, etnologjia e folklori, historia e letërsisë dhe kultura materiale e shpirtërore shqiptare; dijet linguistike të kohës në Europë dhe ndikimi i tyre në gjuhësinë shqiptare; institucionet kryesore albanologjike; fushat kryesore të albanologjisë; përfaqësuesit kryesorë të albanologjisë së shekulli; korpuset, përkatësisht, veprat më të rëndësishme. Në këtë lëndë studentët do të arrijnë të krijojnë idenë për komplementaritetin e albanologjisë në rrafshin nacional dhe ndërkombëtar dhe konceptin për historinë e zhvillimit të saj.

PËRKIMET NDËRMJET LETËRSISË GOJORE DHE TË ASAJ TË SHKRUAR (Z)

Kursi mëton t'u mundësojë studentëve studimin e folklorit dhe të formave të tjera të letërsisë gojore në lidhmëni me letërsinë e shkruar. Të fituarit e njohurive të nevojshme për lidhjet dhe ngjashmëritë në fushë të folklorit letrar në mes të popujve fqinjë, të rajonit dhe më gjerë, që bëjnë pjesë në jetën e gjallë të popullit. Të njohurit e mirë të historisë së folkloristikës evropiane dhe shqiptare. Analizën e strukturave artistike dhe të vlerave të folklorit letrar shqiptar sipas gjinive dhe zhanreve. Të fituarit e njohurive për trashëgiminë historike në fushë të artit letrar gojor, Njohjen e mirë të gjurmëve të pasura të jetës shpirtërore të popullit shqiptar, të lidhjeve që në fushë të krijimtarisë gojore në mes shqiptarëve dhe popujve të tjerë evropianë, T'u mundësojë të krahasuarit e vlerave të krijuara artistike të folklorit letrar shqiptar me ato të popujve fqinjë dhe më gjerë. Të hetuarit e ngjashmërive dhe të dallimeve të strukturës artistike të zhanreve përkatëse në krijimtarinë orale të popujve të rajonit dhe më gjerë.

HULUMTIMI NË VEPRIM (O)

Ky kurs është planifikuar me qëllim të njohjes me hulumtimin në veprim si një formë e kërkimit sistematik dhe si proces i reflektimit për praktikën mësimore në lëndën e gjuhës dhe letërsisë shqipe. Në kurs do të shqyrtohen karakteristikat themelore të hulumtimit në veprim dhe hapat e realizimit të një hulumtimi në klasë. Shqyrtimi kritik i literaturës do të shërbejë jo vetëm për identifikimin e problemeve në mësimdhënien dhe të nxënies e gjuhës dhe letërsisë por edhe në planifikimin e planeve të veprimit dhe të gjithë hapave tjerë për implementimin e një projekti hulumtues. Gjatë kursit, studentët do të analizojnë një shumëllojshmëri të perspektivave të hulumtimit në veprim, bazën teorike, etikën, proceset dhe llojet e hulumtimit në veprim.

PËRSHKRIMI I PROGRAMIT TË PRAKTIKËS MËSIMORE

Komponenti i Mësimi praktik është pjesë e integruar e programit të përgjithshëm të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik do të përbëjë një pjesë të rëndësishme të programit në secilin program gjatë dy viteve të studimit. Ai do të jetë zhvillimor dhe përmbledhës në aspektin e nxënies së studentëve dhe të të priturave nga studentët në secilin vit. Komponenti i Mësimi praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Gjatë dy viteve, studentët do të vijojnë tre kurse të praktikës pedagogjike sipas orarit në vijim. Në vitin e parë të studimeve, praktika pedagogjike I do të jetë në semestrin e dytë, kurse në vitin e dytë, Mësimi praktik organizohet në të dy semestrat. Qëllimi parësor i komponentit të Mësimi praktik është që studentëve të Masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimdhënies efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimdhënësve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i Mësimi praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata në aktivitete mësimi, edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave.

PRAKTIKA PEDAGOGJIKE

Ky kurs ka për qëllim praktikimin e njohurive dhe shkathtësive të përfituara nga kurset e tjera në ambient real në ndonjë institucion arsimor. Studentët do të qëndrojnë në Insituacione arsimore për katër javë rradhazi, cdo ditë pune në orar të plotë ndërsa një herë në javë do të takohen në fakultet për të shkëmbyer përvojat dhe për të reflektuar praktikën që kanë vëzhguar ose zbatuar. Vëzhgimi dhe pjesëmarrja aktive e studentëve në jetën shkollë është e domosdoshme për të zhvilluar shkathtësitë në një ambient autentik. Studentët do të përdorin ditarin reflektiv personal duke dokumentuar cdo ditë të praktikës në IA. Studentët do të analizojnë dokumentacionin pedagogjik, planet mësimore të përgatitura nga mësimdhënësit, do të japin komente mbi ato plane dhe të gjitha do t'i ruajnë në portfolio. Do të mbajnë takime me nxënësit duke synuar njohjen e nevojave, vështirësive, interesave që mund të kenë. Gjithashtu, a ta mund të mbajnë edhe takime individuale me nxënësit dhe prindërit me qëllim të këshillimit për përkrahjen e nxënësve në të nxënë. Studentët duhet të marrin pjesë në cdo aktivitet që organizohet në shkollë, mledhje të prindërve, aktivitete kulturore apo me aktivitete të zhvillimit profesional të mësimdhënësve.

TEZA E MASTERIT

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit. Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15, 000 – 20, 000 fjalë, në fontin 12, Times New Roman.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studenti në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiut varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studentit regjistrohet 13 për të shkruar temën, duhet t'i caktohet edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.
7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të Fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati. Hollësitë e mëtejshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.